

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 29483-05-18 רהב נ' לוינסון

בפני כבוד השופט אמיר ויצנבליט

התובעים

1. רן רהב
2. רן רהב תקשורת ויחסי ציבור בע"מ

נגד

חיים לוינסון

הנתבע

ותביעה שכנגד:

חיים לוינסון

התובע שכנגד

נגד

רן רהב

הנתבע שכנגד

בשם התובעים והנתבע שכנגד : עו"ד צבי גלמן, עו"ד בן ליברטי
 בשם הנתבע והתובע שכנגד : עו"ד זאב ליאונד, עו"ד דור ליאונד, עו"ד רם פרייס סיטון

פסק דין

1. לפניי תביעה ותביעה שכנגד שעניינן לשון הרע.
2. התובע, מר רן רהב, עוסק ביחסי ציבור והוא קונסול הכבוד של איי מרשל במדינת ישראל. מר רהב הוא הבעלים של התובעת 2, רן רהב תקשורת ויחסי ציבור בע"מ. הנתבע, מר חיים לוינסון, הוא עיתונאי בעיתון הארץ.
3. **התביעה הראשית**, שאותה הגישו מר רהב והחברה הנזכרת שבבעלותו (אשר לשם הנוחות נתייחס אליהם לעתים במאוחד כאל מר רהב), עוסקת בציוץ בטוויטר שפרסם מר לוינסון ביום 9.5.2018 ושבו הוא מייחס למר רהב חניה שלא כדין המפריעה לתנועה, כדלקמן :
 "חזיר החניה רני רהב הגיע כעת לפגישה בבניין אטריום ברמת גן. חשבתם שיחנה כחוק? שם את האוטו באדום לבן בזבוטינסקי, מפריע לכל האוטובוסים לנסוע".
4. **התביעה שכנגד**, שאותה הגיש מר לוינסון נגד מר רהב, עוסקת בשלושה ציוצים שפרסם מר רהב בטוויטר. פרסומים אלו קודמים במועדם לפרסום מושא התביעה הראשית. הציוץ הראשון,

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 29483-05-18 רהב נ' לוינסון

מיום 19.1.2018, מייחס למר לוינסון הסתבכות בחובות, והוא הופנה אל מר עמוס שוקן שהוא מראשי עיתון הארץ שבו עובד מר לוינסון. נרשם בציוץ זה כדלקמן:

"4. האם נכון לפי השמועה והשמועה בלבד שהמציץ הסתבך בחובות? הכל שמועות לכאורה אבל מחובתך להקים ועדת בדיקה בראשות שופט עליון בדימוס ולבדוק. נאה דורש נאה מקיים מר שוקן היקר מאוד! צדק לחנייה אז צדק [ע]ד] הסוף בדיקה לגיטמית מר שוקן אז גם אני מבקש ממך לבדוק הכל ומייד!"

שני הציוצים הנוספים שבהם עוסקת התביעה שכנגד מהווים חלק מאותו השרשור בטוויטר. ביום 30.1.2018 פרסם עמוד הטוויטר של עיתון הארץ קישור לראיון עם מר לוינסון, ובעקבות זאת פרסם מר רהב מספר ציוצים. באחד מהם רשם מר רהב, בין היתר:

"מוזר שהוא לא נשאל על ההתפרצות האלימה שלו בשנת 2008 במערכת מול הגברת ש' [השם הושמט, א.ו.]!!!! למה שותקים שם?...".

לאחר מכן הגיב מר רהב לציוץ של עצמו בשני ציוצים נוספים, שלטענת מר לוינסון מהווים לשון הרע. באחד מהם רשם מר רהב:

"מחובתו של עיתון הארץ לבדוק את זה ומייד!!! בארצות הברית בודקים הכל ... בפרשת [השם הושמט, א.ו.] הם הלכו רחוק ... ומה כאן ... כאן היתה אלימות במערכת @!!!! הלו כאן מערכת הארץ [הושמט מס' הטלפון של מערכת עיתון הארץ, א.ו.] לבדוק בבקשה לבדוק שמועה או אמת!!! יש מכונת אמת....".

ובציוץ נוסף רשם מר רהב:

"מוזר שהם במערכת שואלים אותו על החניה של מדינת איי מרשל ולא שואלים אותו על הפרשות שהוא קשור אליהם... באמריקה לא הולכים לראות סרט של וודי אלן ... אבל אצלם למרות הפרשה מ2008 הם ממשיכים להעסיק אותו כאילו הכל בסדר!!! והוא הכתב הפוליטי שלהם.... זה מה שדווח לי לכאורה.. שמועה או אמת".

5. מטעם מר רהב העידו הוא עצמו, מר עדי קייזמן (שהסתבר שרכבו הוא זה שיוחסה לו חניה שלא כדין בפרסום מושא התביעה הראשית) ומר אבירם אלעד (שהיה עד ראיה בקשר לשני הציוצים האחרונים מושא התביעה שכנגד). מטעם מר לוינסון העידו הוא עצמו, מר ישראל פריי (שהעיד שראה את מר רהב יוצא מרכב ומותירו חוסם נתיב נסיעה שלא כדין) ומר אבי זילברברג (שהובא לעדות בקשר לשני הציוצים האחרונים מושא התביעה שכנגד). העדויות נשמעו בעל-פה.

6. מעת לעת במהלך ניהול ההליך עלה שמם של גורמים שונים שאינם בעלי דין. על מנת שלא לפגוע בפרטיותם שלא לצורך, שמם קוצר או הושמט.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 29483-05-18 רהב נ' לוינסון

א. התביעה הראשית

(1) טענות הצדדים

7. כאמור, התביעה הראשית עוסקת בציוץ שפרסם מר לוינסון בטוויטר ביום 9.5.2018, ושב
כתב כך:

"חזיר החניה רני רהב הגיע כעת לפגישה בבניין אטריום ברמת גן.
חשבתם שיחנה כחוק? שם את האוטו באדום לבן בזבוזינסקי, מפריע
לכל האוטובוסים לנסוע".

לציוץ נלוו שתי תמונות: האחת של רכב חונה לצד מדרכה המסומנת באדום-לבן
כשמאחוריו אוטובוס, ובשנייה נראה מר רהב נכנס לבניין.

8. על-פי הנטען בכתב התביעה, פרסום זה מכיל טענות אשר אין בין לבין המציאות דבר, והוא
נעשה במטרה לפגוע במר רהב. מר רהב טוען כי הוא הבהיר למר לוינסון שהרכב המדובר אינו שלו
וכי הוא לא היה במקום הנטען במועד הפרסום, ולמרות זאת בחר מר לוינסון לפרסם את הציוץ
האמור. לטענת מר רהב, מדובר בפרסום המייחס לו "דברים נוראיים, חמורים ובעיקר – שקריים"
(סעיף 20 לכתב התביעה), והאמירות בו הן "עלילות שפלות, קשות ומבזות", וזאת "תוך רכימת
עלילות זדוניות וטפילת ביצועם של מעשים שפלים וחמורים" (סעיפים 22-23 לכתב התביעה). מר
רהב טוען כי מר לוינסון רודף אותו ומטריד אותו. עוד נטען כי הפרסום פגע במוניטין של התובעים
והסב להם נזק תדמיתי חמור. סכום התביעה הוא 100,000 ש"ח, וכן מבוקש שבית המשפט יחייב
את מר לוינסון לפרסם הודעה המתקנת את הפרסום שנעשה.

9. מר לוינסון טוען בכתב הגנתו כי מטרתה העיקרית של התביעה היא להשתיק ביקורת
שהשמיע על מר רהב בנוגע להקצאת מקום חניה למר רהב בשטח ציבורי. כפי שהוסבר, מר רהב הוא
קונסול הכבוד של איי מרשל, ובשל כך הוקצה לו מקום חניה במרכז תל-אביב-יפו וסמוך לבית
מגוריו. לטענת מר לוינסון, הוא קידם בטוויטר תחקיר ובדיקה בעניין הקצאה זו של חניות למר
רהב, ומתח ביקורת על כך בשים לב למצוקת החניה בעיר תל-אביב-יפו. מר לוינסון טוען בכתב
הגנתו כי תחקיר זה נעשה על-ידי באופן עצמאי ושלא במסגרת עבודתו בעיתון הארץ. לשיטת מר
לוינסון, התנהלות מר רהב בכל הנוגע להקצאת החניה היא "בחירות" (בלשונו), ומדובר בהבעת
דעה לגיטימית. אשר לפרסום מושא התביעה, מר לוינסון טוען כי הוא אינו כוזב. מר לוינסון טוען
כי מר רהב נוקט בעצמו לשון משתלחת כלפי אחרים. כן נטען שמר רהב נצפה בעבר חונה שלא כחוק.
מר לוינסון מוסיף כי תגובת מר רהב לפרסום נשלחה אליו לאחר שזה כבר נעשה, וכי מר רהב לא
הכחיש שמדובר ברכב שהביאו למקום ואספו משם וכי הרכב עמד במקום האסור לחניה. מר לוינסון
טוען כי עומדות לו הגנות מפני האחריות, ובהן הגנת אמת הפרסום והגנת תום הלב.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

10. התובעים הגישו כתב תשובה שבו טענו, בין היתר, כי הציוץ מושא התביעה אינו עוסק בסוגיית הקצאת החניה למר רהב בתפקידו כקונסול. כן נטען שמר לוינסון עוקב אחר מר רהב ורכבו משך למעלה משנה, כך שהוא מכיר את רכבו של מר רהב ויודע שהרכב המופיע בתמונה שצורפה לציוץ אינו שלו. עוד נטען שאין עניין ציבורי בפרסום. כן נטען כי האירוע שנוכר בציוץ, מבלי לגרוע מכך שהוא תואר באופן כוזב, התרחש שבוע קודם לפרסום ולא "כעת" כפי שנאמר בו.

(א2) הכרעה במחלוקות עובדתיות

11. נחלק את ההכרעה בעובדות הנדרשות לארבעה חלקים: נסיבות פרסום הציוץ בטוויטר; העובדות בציוץ שיוחסו למר רהב; התנהלותו של מר רהב כשהוא מגיע מעת לעת אל מגדל אמות אטריום ברמת-גן; והתנהלותו הכללית של מר רהב בקשר לחניה כדיון.

(א2)(I) הפרסום ונסיבותיו

12. ביום רביעי, ה-9.5.2018, פנה גורם פלוני למר לוינסון בהודעה פרטית בטוויטר (מוצג 42 לתיק המוצגים של מר לוינסון). במהלך ניהול ההליך סרב מר לוינסון לחשוף את זהותו של אותו גורם, בטענה ל"חסיון עיתונאי". בעלי הדין הסכימו כי התכתובת תימסר לעיון מר רהב, תוך השחרת זהות המקור (החלטות מימים 10.3.2019 ו-20.3.2019), וכך גם מר לוינסון הגישה כראיה לבית המשפט. מן העדויות עולה שהייתה זו הפעם הראשונה שמר לוינסון התכתב עם אותו אדם (עדויות של מר לוינסון בעמ' 137 שורות 1-2 ועמ' 141 שורות 14-19 לפרוטוקול).

13. בפתח ההתכתבות כתב אותו מקור למר לוינסון, בשעה 15:09: "היי חיים, מה שלומך? יש ברשותי תמונות של הרכב של רני רהב חוסם את נתיב התנועה ברח' זבוטינסקי ברמת גן בזמן שהוא עם לקוחות במשרד והשאיר את הנהג באדום לבן, יכול לעניין אותך?". לכך השיב מר לוינסון בשעה 15:14, "ברור". אותו גורם שלח למר לוינסון ארבע תמונות בסדר זה: תמונה של רכב חונה באדום-לבן, תמונה שבה נראה מר רהב נכנס לבניין, ושתי תמונות נוספות של רכב חונה באדום-לבן נעקף על-ידי אוטובוס. לאחר מכן הוסיף אותו מקור: "2 התמונות הראשונות מיום חמישי, התמונות האחרות מהיום מלפני שעה. בניין אטריום ברמת גן, אם אפשר רק לשמור על אנונימיות... תודה!". ההתכתבות בין מר לוינסון לבין המקור המשיכה כך (משעה 15:29 עד 15:40):

אשש	"מר לוינסון:
בטוח שזה שלו	
לא רואים את הלוחית	
הלוחית הדיפלומטית	
ראינו אותו יוצא מהרכב בחמישי,	המקור:
כנראה מדובר על הרכב הפרטי שלו?	
יש לו כמה	מר לוינסון:

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

המקור : מתאר לעצמי : היה שם נהג עצבני שכמעט הלך מכות עם מישהו שהעיר לו על זה שהוא מפריע לתנועה, חבל שלא צילמתי..

מר לוינסון : באמת חבל

המקור : אגב, הרכב עדיין חונה כאן, מזה שעה פלוס בנתיב תחבורה"

בשעה 15:40 שלח אותו מקור למר לוינסון תמונה נוספת של רכב חונה באדום-לבן הנעקף על-ידי אוטובוס.

14. תוך כדי ההתכתבות עם אותו פלוני, בשעה 15:28 שלח מר לוינסון למר רהב הודעות וואטסאפ שבהן כתב כך (מוצג 44 לתיק המוצגים של מר לוינסון):

"היי רני
רוצה לוודא לפני שמציץ
הבמו שלך חונה עכשיו באדום לבן בזמן שאתה בפגישה בבניין אטריום
ברמת גן?"

15. באותה העת לא ניתן מענה להודעות אלו, ובשעה 15:42 פרסם מר לוינסון את הציוץ מושא התביעה, שבו כזכור כתב מר לוינסון שמר רהב הגיע "כעת" לפגישה במגדל אמות אטריום ברמת-גן. לציוץ צרף מר לוינסון תמונה של מר רהב נכנס לבניין שלגביה אמר לו המקור שצולמה כשבוע קודם לכן, ותמונה נוספת של רכב חונה שלגביה אמר לו המקור שצולמה באותו יום.

16. בשעה 18:01 השיב מר רהב למר לוינסון בהודעת וואטסאפ, באומרו (מוצג 44 לתיק המוצגים של מר לוינסון): "אני לא הייתי בבנין אטריום ברמת גן נקודה". אז שלח לו מר לוינסון את תמונתו של מר רהב נכנס לבניין המדובר, ומר רהב השיב, "לפני שבוע". מר לוינסון השיב לכך, "יזה יפה לחנות באדום לבן?", ומר רהב השיב, "אני לא חונה ולא נוהג", וכן, "תגייד אתה מופרע הרכב לא שלי אתה חולה נפש לך תאשפז את עצמך".

17. בשעה 19:01 פרסם מר רהב בטוויטר את הציוץ הבא, במענה לציוץ של מר לוינסון (מוצג 25 לתיק המוצגים של מר לוינסון; הערה: בתדפיסי הציוצים שצירף מר לוינסון לתיק המוצגים קיימת סטייה של השעה המופיעה מהשעה הנכונה שבה פורסם הציוץ):

"שקרן רמאי זבל. א. אני במשרד שלי. ב. זה לא רכב שלי. ג. פשוט רמאי ! שקרן ! זבל ! חיים לבינסון או איך שקוראים לך. הרי אתה עוקב אחרי הרכב שלי שנה כמטורף ! אז לפחות תדע אחרי מי אתה עוקב ... אבל מה כבר אפשר לצפות מאדם חולה כמוד ! אתה לא אדם אתה זבל. סליחה מהחברים שנמצאים כן בטוויטר".

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 29483-05-18 רהב נ' לוינסון

18. לאחר מכן המשיכה ההתכתבות בין מר לוינסון לבין אותו מקור פלוני (החל משעה 20:50). מר לוינסון כתב למקור, "ראית מה ענה לי". המקור השיב, "לא ייאמן, עכשיו ראיתי. 100% שיצא מהרכב וחיכה לו נהג שם, ביום חמישי והיום בצהריים. נמשיך לעקוב.":

19. לסיכום נושא זה, המידע לגבי תוכן הציוץ הגיע לידי מר לוינסון ממקור שעמו לא התכתב קודם לכן. אותו מקור שלח לו מספר תמונות, וציין שהתמונה שבה נראה מר רהב עצמו נכנס לבניין לא צולמה באותו יום, כי אם כשבוע קודם לכן. לפני עשיית הפרסום ציין המקור שראה את מר רהב יוצא מן הרכב ביום חמישי – כלומר כשבוע קודם להתכתבות. מר לוינסון כתב בציוץ שמר רהב הגיע לבניין "כעת", וצרף תמונה אחת של הרכב שלפי דברי המקור צולמה באותו יום, ותמונה נוספת של מר רהב עצמו שצולמה כשבוע לפני כן. טרם עשיית הפרסום פנה מר לוינסון למר רהב לקבלת עמדתו, ולאחר המתנה של 14 דקות לקבלת המענה, עשה את הפרסום. לאחר עשיית הפרסום השיב מר רהב למר לוינסון כי היה במגדל אמות אטריום לפני שבוע. בנוסף, לאחר עשיית הפרסום המקור כתב למר לוינסון שראה את מר רהב יוצא מרכבו גם באותו יום, וגם בשבוע הקודם.

א(2)(II) נסיבות הגעת מר רהב למגדל אמות אטריום ברמת-גן

20. על-פי העדויות שנשמעו, ביום 3.5.2018, כלומר כשבוע לפני מועד הפרסום (ביום 9.5.2018), הגיעו מר רהב ומר קייזמן לפגישה במגדל אמות אטריום ברמת-גן. לפי עדותו של מר קייזמן, ביום עשיית הפרסום (יום 9.5.2018), הוא עצמו הגיע לפגישה באותו בניין, אולם בלעדי מר רהב (עמ' 15-13 לפרוטוקול). בדומה העיד מר רהב שלא היה במקום ביום עשיית הפרסום, ה-9.5.2018 (עמ' 34 שורות 30-36 לפרוטוקול). העובדה שביקורו של מר רהב בבניין זה היה כשבוע קודם לפרסום גם נתמכת בתשובה מזמן אמת שנתן מר רהב למר לוינסון בוואטסאפ, שכבר צוינה לעיל, ושבה מסר שהיה במקום "לפני שבוע" (מוצג 44 לתיק המוצגים של מר לוינסון). מר לוינסון הודה בחקירתו הנגדית, שתמונתו של מר רהב נכנס לבניין צולמה ביום 3.5.2018, כשבוע לפני מועד הפרסום (עמ' 140 שורות 9-11 ועמ' 144-145 לפרוטוקול).

כפי שנראה בהמשך, הנטל לשכנע באמיתות העובדות המובאות בציוץ מוטל על מר לוינסון בגדר טענתו להגנת אמת הפרסום. מר לוינסון לא הביא ראיות הסותרות את העולה מעדותם של מר רהב ומר קייזמן לגבי מועד ביקורו של מר רהב במגדל המדובר. המקור ששלח את המידע למר לוינסון כתב בתחילה שראה את מר רהב יוצא מהרכב כשבוע קודם לכן, ולאחר הפרסום שעשה מר לוינסון כתב לו שראה את מר רהב הן כשבוע קודם לכן, הן באותו יום. אולם, אותו מקור לא הגיע למסור עדות ודבריו נותרו כעדות שמיעה. על כן, מן העדויות שנשמעו יש לקבוע כי ביקורו של מר רהב במגדל אמות אטריום ברמת-גן נערך כשבוע לפני הפרסום, ולא ביום עשיית הפרסום.

21. על-פי עדותו של מר קייזמן, בינו לבין מר רהב קיימת היכרות ארוכת שנים (עמ' 13 שורות 16-13 לפרוטוקול). לפי עדותו, קודם למועד פגישתם המשותפת בבניין המדובר, מר רהב פנה אליו

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 29483-05-18 רהב נ' לוינסון

ואמר שיש לו בעיה עם הנהג ושאלו לו רכב זמין, ועל-כן ביקש ממר קייזמן שיגיעו לפגישה יחד וברכבו של מר קייזמן. משכך, מר קייזמן ומר רהב הגיעו לפגישה ברכבו של מר קייזמן, כשהרכב נהוג בידי עובד של מר קייזמן, וכאשר מר רהב ומר קייזמן יושבים במושב האחורי. העובד של מר קייזמן עצר לשניים ברחוב ז'בוטינסקי ברמת-גן, ואלו נכנסו לבניין (עמ' 13-15 ועמ' 24 שורה 24 לפרוטוקול). גם מר רהב העיד שבאותו יום לא היה לו נהג זמין, ועל כן ביקש ממר קייזמן להגיע לישיבה ברכבו של מר קייזמן (עמ' 37 שורות 8-21 לפרוטוקול). עדויות אלו לא נסתרו.

22. מן העדויות עולה שהרכב עצר במקום שבו שפת המדרכה מסומנת באדום-לבן. מר קייזמן העיד שמדובר במקום שבו "אסור להחנות" אולם לא "אסור לעמוד", והדבר תומך במסקנה כי מדובר היה במקום שבו שפת המדרכה צבועה באדום-לבן (לאחר מכן העיד שאינו יודע מה היה צבע שפת המדרכה, אולם לאור עדותו שלפיה גם לשיטתו אסור להחנות במקום, הרי שיש לקבוע שהמכונת אכן עצרה באדום-לבן, עמ' 17-18 לפרוטוקול; לכאורה כך גם עולה מהתמונה ששלח המקור למר לוינסון, מוצגים 42-43 לתיק המוצגים של מר לוינסון).

23. נשאלת השאלה, האם לאחר שירדו מר קייזמן ומר רהב מהרכב, הרכב המשיך מיד בנסיעתו או שמא נותר לעמוד במקום. המקור של מר לוינסון לא בא למסור עדות, ולכן דבריו נותרו כעדות שמיעה. לא ניתן להסיק ממספר התמונות ששלח המקור למר לוינסון ומזוויות הצילום שלהן כמה זמן עמד הרכב במקום ביום 3.5.2018 (יום ביקורו של מר רהב במגדל לפי הראיות שהוצגו). זאת שכן גם לעניין נסיבות צילום התמונות אותו מקור לא הגיע למסור עדות. בנוסף, תשומת הלב שלפי האמור בהתכתבות בין המקור לבין מר לוינסון, קיימת תמונה אחת של הרכב מיום 3.5.2018, ויתר התמונות של הרכב הן מיום 9.5.2018 שלגבי לא הוכח שמר רהב ביקר במקום. כלומר, לגבי היום שבו על-פי העדויות שנשמעו ביקר מר רהב במגדל אמות אטריום, אין בנמצא מספר תמונות של הרכב מזוויות וממקומות צילום שונים באופן שניתן ללמוד ממנו שהייתה לצלם שהות מספקת לעשותן ולהסיק מכך שהרכב שהה במקום העצירה האסור למשך זמן. אותו מקור הוסיף בהתכתבותו עם מר לוינסון כי היה שם "נהג עצבני שכמעט הלך מכות עם מישהו שהעיר לו על זה שהוא מפריע לתנועה" (מוצג 42 לתיק המוצגים של מר לוינסון), אולם בהעדר מתן עדות על-ידי אותו מקור, לא ניתן לאמץ גרסה זו. גם אין זה ברור מההתכתבות לאיזה מועד מתייחסת אמירה זו – ליום 3.5.2018 שבו ביקר מר רהב במקום או ליום 9.5.2018.

מנגד, מר קייזמן העיד כי לאחר שהוא ומר רהב ירדו מן הרכב (ביום 3.5.2018), הרכב המשיך בנסיעתו לאחר מספר שניות. אולם לאחר מכן הבהיר שלא ראה את הרכב ממשיך בנסיעתו אלא שהוא מניח שכך היה שכן זה היה סיכומו עם הנהג (עמ' 15 שורה 32 עד עמ' 16 שורה 6 לפרוטוקול). מר קייזמן הוסיף כי הוא מסיק שהרכב לא עמד במקום והמתין להם אלא המשיך בנסיעה, שכן לאחר הפגישה הוא ומר רהב חצו את רחוב ז'בוטינסקי לצידו השני ונהג הרכב אסף אותם שם (עמ' 26 שורות 35-36 לפרוטוקול). כך גם העיד מר רהב, שלאחר הפגישה היה עליהם לחצות לצד השני של הרחוב כדי שנהג הרכב יאסוף אותם שם, ומכאן הוא מסיק שהרכב לא שהה

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 29483-05-18 רהב נ' לוינסון

במקום שבו עצר להם אלא המשיך בנסיעה והמתין במקום אחר (עמ' 40 שורות 8-10 לפרוטוקול). עם זאת יצוין שבתצהיר התשובות לשאלון השיב מר רהב אחרת, והצהיר שלאחר הפגישה הרכב חיכה לו בכניסה לבניין (סעיף 3.8(ז) לתצהיר המענה לשאלון, מוצג מ/2).

מכל מקום, כאמור, מר לוינסון לא הביא עדות מטעמו באשר למשך הזמן שבו שהה הרכב במקום. כפי שכבר הוזכר, הנטל להוכחת אמיתות העובדות שהובאו בפרסום הוא על מר לוינסון. משכך, יש לקבוע שמר לוינסון לא הוכיח שהרכב נותר לעמוד במקומו לאחר שמר רהב ומר קייזמן ירדו ממנו.

24. כאמור, לפי עדותו של מר קייזמן, ביום עשיית הפרסום הוא לא הגיע אל המגדל המדובר עם מר רהב. אולם יש לציין כי מר קייזמן העיד שהוא מעריך שביום עשיית הפרסום רכבו עזר באותו המקום כשבוע הקודם, כשהגיע אל המגדל מלווה במר רהב (עמ' 22 שורות 23-26 לפרוטוקול).

25. לסיכום עניין זה, על בסיס העדויות והראיות שנשמעו, ותחת ההנחה שהנטל להוכחת אמיתות הפרסום מוטל על כתפיו של מר לוינסון, יש לקבוע שמר רהב הגיע למגדל אמות אטריום ברמת-גן ביום 3.5.2018, כשבוע לפני עשיית הפרסום מושא התביעה. מר רהב לא הגיע למקום עם רכבו או עם נהגו, כי אם ברכבו של מר קייזמן, הנהוג בידי עובד של מר קייזמן. על-פי העדויות שנשמעו, שלא נסתרו, מר רהב ישב עם מר קייזמן במושב האחורי. הרכב עצר לשניים לצד מדרכה המסומנת באדום-לבן, ואלו ירדו ממנו. מר לוינסון לא הוכיח שלאחר שירדו השניים מן הרכב, הרכב נותר לעמוד במקום למשך זמן מסוים ולא המשיך בנסיעה. ביום עשיית הפרסום הגיע מר קייזמן לפגישה במגדל ללא מר רהב, ורכבו עצר לו באותו המקום כשבוע הקודם.

א(2)(III) התנהלותו של מר רהב כשהוא מגיע מעת לעת למגדל אמות אטריום ברמת-גן

26. מר רהב נחקר על התנהלותו כשהוא מגיע לפגישות במגדל אמות אטריום ברמת-גן. נושא זה רלוונטי לענייננו לשם הדיון בהגנות מפני עוולת לשון הרע ולשם הערכת גובה הפיצוי.

27. מר רהב העיד שהוא מגיע למגדל אמות אטריום ברמת-גן מעת לעת במהלך השנה, ושיש לו שם עשרות לקוחות (עמ' 75 לפרוטוקול). מר רהב נשאל על האופן שבו עוצר רכבו בעת הגעתו לבניין זה, והעיד שרכבו עוצר באותו המקום שבו עצר לו נהגו של מר קייזמן בפגישה שתוארה לעיל (עמ' 75 שורות 29-34 לפרוטוקול). יצוין שלאחר מכן ניסה מר רהב לשנות תשובה זו, והעיד כי הוא מבקש מהנהג שלו להתקדם למקום רחב יותר בכביש שבו יש מעין חיץ (עמ' 76 שורות 4-6 לפרוטוקול), אולם אז הבהיר מר רהב במענה לשאלות בית המשפט כי רכבו עוצר לו באותו מקום שבו עצר רכבו של מר קייזמן (עמ' 76 שורה 31 עד עמ' 77 שורה 3 לפרוטוקול).

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 29483-05-18 רהב נ' לוינסון

28. עם זאת יודגש שלפי עדותו של מר רהב, הרכב אינו ממתין לו בעת שהוא שוהה במגדל אמות אטריום. לעדותו, לאחר שהוא יורד מהרכב, הרכב ממשיך בנסיעה תוך שניות ספורות. לגרסתו של מר רהב, כשהוא מסיים את הפגישה, הוא מצלצל לנהג, אומר לו שהוא נמצא בכניסה למגדל, ואז הרכב מגיע ואוסף אותו (עמ' 77-78 לפרוטוקול).

29. כלומר, מעדותו של מר רהב עולה כי כשהוא מגיע לפגישות במגדל אמות אטריום ברמת-גן, הרכב עוצר לו באותו המקום שבו תועד הרכב בפרסום מושא התביעה, כלומר, לצד מדרכה המסומנת באדום-לבן. עם זאת, לפי עדותו, הרכב ממשיך בנסיעה תוך שניות ספורות, אינו ממתין במקום שבו עצר, ולאחר מכן מגיע לאותו המקום כדי לאספו בתום הפגישה.

(א)(2)(IV) התנהלותו הכללית של מר רהב או רכביו בקשר לחניה כדין

30. לבית המשפט הוצגו ראיות ונשמעו עדויות בקשר להתנהלותו הכללית של מר רהב באשר לחניה כדין. נושא זה רלוונטי לשם הדיון בגובה הפיצוי.

31. למר רהב הוצגו בחקירתו הנגדית תמונות שונות בהן נטען שרכבו חנה שלא כדין. בחלק מן המקרים, התמונות לא הוגשו על-ידי עורכן, ומר רהב לא זיהה את רכבו (למשל, מר רהב הופנה לטענה שהובאה בתכנית הטלוויזיה "הצינור" בדבר חניה בחניון במקום חניה שאינו שלו, ומר רהב לא זיהה את רכבו בתמונה שאכן אינה ברורה, עמ' 61 לפרוטוקול). עם זאת, מר רהב הודה שלעתים רכבו לא חונה בחניה השמורה לו כקונסול הכבוד של איי מרשל, כי אם בזו של שגרירות דנמרק (עמ' 59-60 לפרוטוקול). מר רהב זיהה את רכבו חונה בפעם אחרת על המדרכה (עמ' 63 שורות 19-30 לפרוטוקול ומוצג 31 לתיק המוצגים של מר לוינסון). כן זיהה מר רהב את רכבו חונה בתחנת מוניות (עמ' 64 לפרוטוקול ומוצג 32 לתיק המוצגים של מר לוינסון). עוד זיהה מר רהב את רכבו חונה על נתיב הנסיעה במקביל לרכבים חונים (עמ' 66 שורה 32 לפרוטוקול ומוצג 34 לתיק המוצגים של מר לוינסון). בנוסף, מר לוינסון העיד שראה את אחת ממכוניותיו של מר רהב חונה באדום-לבן, סמוך לחנייתו הקונסולרית של מר רהב, והדבר נתמך בתמונות (עמ' 119-120 לפרוטוקול, מוצג 38 לתיק המוצגים של מר לוינסון). מהחקירות עלה כי כשהגיעו בעלי הדין לפגישת המהוו"ת, הנהג של מר רהב המתין לו כשהרכב חונה ב"חנייה כפולה" (ומר רהב העיד שהעיר לנהג על כך, עמ' 74-75 לפרוטוקול).

32. לבית המשפט הוגש קובץ של דוחות חניה שניתנו למר רהב, כעשרה במספר, שצרף מר רהב עצמו לתיק המוצגים מטעמו (מוצג 3 לתיק המוצגים של מר רהב). חלק מדוחות אלו הם בגין עצירת הרכב במקום שבו תמרור האוסר על כך, ואחד בשל "חניה כפולה". מר רהב לא הכחיש שקיבל דוחות אלו, ומעדותו עלה שיתכן שהעבירות שבעטיין ניתנו או חלקן נעשו על-ידי נהגיו (עמ' 69-70 לפרוטוקול).

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

33. כן הובא לעדות על-ידי מר לוינסון העיתונאי מר ישראל פריי, שהעיד שראה את מר רהב יוצא מרכב בכיכר המדינה בתל-אביב-יפו, ולאחר מכן הרכב שהה במקום לכל הפחות 50 דקות כשהוא חוסם נתיב נסיעה ומפריע לתנועה (עמ' 91 ואילך לפרוטוקול). מר פריי פרסם ציוץ בנושא בטוויטר ביום 2.5.2019, בזו הלשון: "לידיעת העוקב @chaimlevinson: מרכב הקאדילק יצא לפני כשעה הקונסול רני רהב. מאז הרכב עומד על הכביש, חוסם נתיב נסיעה בכיכר המדינה ומאלץ רכבים ואוטובוסים להתמזג בכוח" (מוצג 41 לתיק המוצגים של מר לוינסון). לציוץ צורפו שתי תמונות המתעדות את אופן עצירת הרכב על אחד מנתיבי הנסיעה, שאותן צילם מר פריי. עדותו של מר פריי הותירה בי רושם מהימן.

מר רהב הכחיש את עדותו של מר פריי ושהיה במקום באותה העת, אולם הוסיף שיתכן שהרכב שלו היה שם (עמ' 183 שורה 17 ואילך לפרוטוקול). מר רהב הציג את העמוד הנוגע ליום הרלוונטי ביומנו, ונראה שבאותו יומן קיימת פעילות עד שעה 00:18 (מוצג מ/5; הציוץ פורסם בשעה 16:20 בערב – לעניין זה קיימת סטייה בשעת הפרסום מזו שמופיעה בתדפיס שצורף לתיק המוצגים, ראו ההסבר בעמ' 95-97 לפרוטוקול). אולם כשנשאל מר רהב האם יתכן שהיה בכיכר המדינה ביום ובשעה הרלוונטיים, השיב, "ייתכן הכל ייתכן בחיים" (עמ' 186 שורות 15-20 לפרוטוקול). מר רהב העיד שהוא מבקר בכיכר המדינה מספר פעמים בשנה, ושיש שם לקוחות שלו. מר רהב הוסיף שלא הגיוני שביקר במקום באותה העת אם הדבר אינו רשום ביומנו ושאלן הגיון שייסע לשם לאחר הפעילות שהופיעה אצלו ביומן (עמ' 186 שורה 33 עד עמ' 187 שורה 6 לפרוטוקול וכן עמ' 188 ואילך לפרוטוקול). בחקירתו הנגדית השיב מר רהב שאין לו זיכרון קונקרטי היכן נכח באותו מועד (עמ' 189 לפרוטוקול).

מכל מקום, כאמור, מצאתי עדותו של מר פריי מהימנה, וגם לא מצאתי שלמר פריי אינטרס בתוצאת התביעה. מר רהב לא הציג גרסה סדורה לגבי מקום הימצאותו באותה העת, וכאמור, לא שלל לחלוטין את הטענה שיתכן שהיה במקום ובמועד שצוינו על-ידי מר פריי. על כן, מצאתי שיש לאמץ לעניין זה את עדותו של מר פריי, שלפיה מר רהב יצא מרכבו בכיכר המדינה כפי שתואר והותירו חונה על אחד מנתיבי הנסיעה תוך הפרעה לתנועה.

34. בנוסף, מר רהב נחקר על גישתו לגבי חניה שלא כדין באמצעות רכביו. מר רהב ככלל נוסע ברכביו באמצעות נהג (עמ' 37 שורות 8-20 ועמ' 48 שורות 33-34 לפרוטוקול). מר רהב העיד כי תפיסתו היא, שאם אדם מעסיק נהג, הרי שהנהג הוא זה שנושא באחריות המלאה לכל עבירת תנועה שנעשית, וכי אין זה מתפקידו שלו כמעסיק לומר לנהג היכן להחנות (עמ' 38 שורות 4-18 לפרוטוקול: "... זה לא תפקידי לראות [אם מדובר במקום שבו יש שלט המתיר להוריד נוסעים, א.ו.] בגלל זה אני מעסיק נהג... אני לא אומר לנהגים ובטח לא שלי איפה להחנות ומה לעשות זה לא תפקידי בחיים..."). זאת אלא אם מר רהב יודע שהנהג עושה דבר מה שאינו כדין, שאז הוא מעיר לו בנושא, אולם בכל זאת לעמדתו זו אינה אחריותו שלו (עמ' 38 שורות 11-18 לפרוטוקול: "... ככה בכל מקום שאני רואה אני תמיד מעיר כי אני לא חושב שזה יפה, זה הכל, נקודה, אבל נהג הוא נהג

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

בסוף היום אתה יודע זה האחריות שלו אני לא השוטר שלו..."; ; וכן עמ' 49 שורות 1-9 לפרוטוקול: "ואני רוצה לומר עוד משהו לבית המשפט, שהייתי ילד הלכתי עם אימי לעבודה היא הייתה במשרד הביטחון... ואנן] שאלתי אותה בתור ילד אימא למה לאלוף הזה יש את נהג לא הבנתי אז היא אמרה לי נהג הוא נהג את האלוף וגם אם משהו לא בסדר הנהג אחראי לא האלוף אז אני ככה חי כל החיים לא רוצה לנהוג לא רוצה אחריות... אדם מגיל 18 צריך לעבוד לפי חוק מחתימים אותו ככה גם כן"; ; עמ' 64 שורות 28-30 לפרוטוקול: "יש לי שני נהגים... אינני אחראי לאוטו מהרגע שירדתי ממנו". לעמדתו של מר רהב, כשהוא נוסע ברכב הנהוג בידי נהג מטעמו, הרי שהוא עצמו אינו מתעניין באופן עצירת הנהג את הרכב, מעבר לעניין שהיה הדבר מעורר בו אילו היה נוסע במונית (עמ' 72-73 לפרוטוקול).

מר רהב נשאל מדוע אינו נכנס עם רכבו לחניון של הבניין שאליו הוא מגיע, במקום לעצור במקום אסור, והשיב (עמ' 78 שורות 3-11 לפרוטוקול):

"ש: טוב תגיד לי למה אתה לא נכנס לחניון במקום לעשות את כל המשחקים האלה ולחסוך,
ת: כי יש לי נהג.
ש: ולחסום ציר? בגלל שיש לך נהג?
ת: כן.
ש: הנהג, אז זאת אומרת אני רוצה להבין כל מי שיש לו נהג לא נכנס לחניונים?
ת: לפי דעתי לא.
ש: הבנתי.
ת: תראה לי אחד שנכנס".

35. לסיכום נושא זה, לבית המשפט הוצגו ראיות לא מועטות בדבר חניה שלא כדין, שיש בה לעתים גם הפרעה לתנועה, על-ידי רכביו של מר רהב. תפיסתו הכללית של מר רהב היא, שאין הוא כמעסיק של נהגיו אחראי יתר על המידה לאופן שבו אלו מחנים את רכביו.

א(3) היות הפרסום בגדר לשון הרע

36. חיובו של אדם מכוח חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 (להלן – **חוק איסור לשון הרע**) נדון במספר שלבים: **ראשית**, יש לבחון האם האמירה מושא התביעה מהווה "פרסום" כמשמעותו בחוק איסור לשון הרע. **שנית**, יש לבחון האם הפרסום מהווה לשון הרע. **שלישית**, וככל שהתשובה לשאלה הקודמת חיובית, תבחן השאלה אם עומדות לנתבע הגנות מפני הטלת האחריות. **רביעית**, אם לא עומדת לנתבע הגנה שבדין, יש לקבוע את הסעד המתאים ובכלל זאת את שיעור הפיצוי (עיינו, למשל, ע"א 6903/12 Canwest Global Communications Corp נ' עזור, פסקה 18 (22.7.2015) (להלן – **עניין עזור**); ; לניסוחים אחרים של שלבי הבחינה של עוולת לשון הרע, ראו, למשל, ע"א 4534/02 **רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ**, פ"ד נח(3) 558, 568 (2004) (להלן – **עניין רשת שוקן**); ; ע"א 89/04 **נודלמן נ' שרנסקי**, פסקה 17 (4.8.2008) (להלן – **עניין נודלמן**); ; ע"א

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

751/10 פלוני נ' דין-אורבך, פסקה 6 לפסק-דין של כב' השופט י' עמית (8.2.2012) (להלן – עניין ע"א דין)).

37. לענייננו, אין חולק שציוץ בטוויטר שהוא פומבי מטבעו עולה לכדי "פרסום" לצרכי חוק איסור לשון הרע, ולכן ניתן להמשיך אל השלב הבא ולבחון אם הפרסום מהווה לשון הרע. בהתאם לסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול, בין היתר, להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרר לשנאה, לבוז או ללעג מצד, או עלול לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו. השאלה האם פרסום מהווה לשון הרע נבחנת על-פי משמעות הפרסום בעיני הקורא הסביר, ובאמצעות יישום מבחן אובייקטיבי שמתמקד בשאלה כיצד הקורא מבין את הפרסום תוך מתן מובן רגיל וטבעי למילותיו (עניין, עניין עזר, פסקה 20; ע"א 10281/03 קורן נ' ארגוב, פסקה 12 (12.12.2006) (להלן – עניין קורן)).

38. לענייננו, הציוץ שפרסם מר לוינסון מהווה לשון הרע. יש בו כדי לייחס למר רהב ביצוע פעולה שלא כדין, שהיא חניה במקום אסור. אמירה זו עלולה להשפיל את מר רהב בעיני הבריות או לבזותו, כמשמעותה של לשון הרע בסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע. ייחוס לאדם מעשה שנעשה תוך עבירה על החוק עשוי להוות לשון הרע (ראו, ע"א 5653/98 פלוס נ' חלוץ, פ"ד נה(5) 865, 873 (2001)). כך גם הייחוס למר רהב כמי שהפריע לתנועה, שכן בכך הוא מצטייר בעיני הבריות כמי שאינו מתחשב בזולת, והדבר עלול לעשותו מטרר לשנאה, לבוז או ללעג.

39. כן יש לתת את הדעת למשמעות הציוץ בעיניו של הקורא הסביר תוך מתן מובן רגיל וטבעי למילותיו, שכן נדרש לכך בהמשך הדברים. ראשית, בציוץ מר לוינסון מייחס למר רהב פעלים שונים: "יחנה", "שם", "מפריע". המשמעות הרגילה של הטקסט בעיני הקורא היא שפעולות אלו נעשו על-ידי מר רהב עצמו ולכל היותר על-ידי נהג שתחת אחריותו. זאת להבדיל מפעולות שנעשו באמצעות אחרים שאינם תחת אחריותו.

שנית, השימוש בפעלים האמורים מותיר את הרושם בעיני הקורא שלפיו הרכב נותר לעמוד זמן מה במקום האסור לחניה – להבדיל מהורדה רגעית של נוסע והמשך בנסיעה. הדבר עולה מכל שלושת הפעלים הנזכרים, ובעיקר מן המילה "שם", שהרי אדם ששם את רכבו במקום מסוים, נתפס בעיני הקורא הסביר כמי שמשאירו שם לפרק זמן מסוים. כך גם עולה מהמילה "כל" בביטוי, "מפריע לכל האוטובוסים לנסוע", שכן עצירה רגעית של הרכב אינה מפריעה ל"כל" האוטובוסים בנסיעתם.

לסיכום, המשמעות שנותן הקורא הסביר לפרסום תוך מתן מובן רגיל וטבעי למילותיו היא שמר רהב, בעצמו, ולכל היותר באמצעות נהג מטעמו ושתחת אחריותו, השאיר את רכבו במקום אסור לחניה לפרק זמן מסוים.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

40. כן יש להוסיף שגם הביטוי "חזיר החניה" צולח את השלב הראשון בבחינה אם מדובר בלשון הרע. מר לוינסון טען שלעיתים כחלק מהשמעת ביקורת עושים שימוש במילה "חזיר", למשל, בביטוי "חזיר קפיטליסטי". יש בנמצא מקרה שבו מצא בית המשפט שהמילה "חזיר" אינה מהווה לשון הרע (עיינו, ת"א (שלום ק"ג) 13-03-15356 **לדרמן נ' דהרי**, פסקה 25 (18.2.2019) (ערעור ובקשת רשות ערעור נדחו, ע"א (מחוזי ב"ש) 19-03-71157 ורע"א 6133/19); וראו גם עניין **רשת שוקן**, בדבר דימויו של אדם לעכבר). אולם בנסיבותיו הקונקרטיות של הפרסום מושא התביעה, יש גם בשימוש במילים "חזיר החניה" כדי להשפיל ולבזות, ועל כן, הדבר בא בגדר לשון הרע. השאלה אם מדובר בהבעת דעה או מתיחת ביקורת לגיטימיות, והשאלה האם יש להתחשב בכך שגם מר רהב עושה לעיתים שימוש בלשון משתלחת כלפי אחרים – תידונה בשלבי הבחינה הבאים.

א(4) הגנות

41. מר לוינסון טוען כי עומדת לו הגנת אמת הפרסום. לעניין זה קובע סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע, כדלקמן:

"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש".

כלומר, לשם תחולת ההגנה על הנתבע לעמוד בשני תנאים: שהפרסום היה אמת, וכי יש בפרסום עניין ציבורי. הנטל להוכיח את אמיתות הפרסום מוטל על המפרסם (ראו, עניין **נודלמן**, פסקה 23; ע"א 809/89 **משעור נ' חביבי**, פ"ד מז(1) 1, 7 (1992); אורי שנהר **דיני לשון הרע** 248 (1997) (להלן – **שנהר**)).

42. אני מוכן להניח, כי התנאי בדבר קיומו של עניין ציבורי בפרסום מתקיים. ככלל, עניין ציבורי הוא "עניין שידיעתו ברבים רלוונטית להגשמת מטרה ציבורית או שיש לציבור תועלת בידיעה לגביו – אם לצורך גיבוש דעתו בעניינים ציבוריים ואם לשם שיפור אורחות חיו" (ע"א 1104/00 **אפל נ' חסון**, פ"ד נו(2) 607, 621 (2002)). לעניין זה גם ניתן לקחת בחשבון את העובדה שמושא הפרסום הוא דמות ציבורית (שם). "עניין ציבורי יכול לעורר כל מי 'שבתחום כזה או אחר של החברה – תרבות, חברה, תקשורת, כלכלה – הגיע לעמדה אשר מביאה אותו לאור הזרקורים' (רע"א 3614/97 **יצחק נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ**, פ"ד נג(1) 26, 79 (1998))" (עניין **עזור**, פסקה 10)).

מר רהב הוא דמות ציבורית. הדרך שבה מר רהב נוהג ברבים ביחסיו מול הזולת היא בעלת ענין ציבורי – ואופן עצירת רכבו והשאלה אם הייתה בכך הפרעה לתנועה, בכלל זה. זאת ועוד, וזה העיקר: מהראיות עולה ששני הצדדים שלפניי פעילים מאוד בטוויטר. דומני שלעיתים יתכן קושי בטענתו של אדם אשר הוא כה פעיל ברשת החברתית והסבור שכל נושא ועניין ראוי לציון, שלפיה כשמפורסם ציוץ כלפיו סבור הוא שאין לדבר עניין ציבורי.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

43. אם כן, נתרכז בתנאי הראשון לתחולת ההגנה, והוא כי הפרסום היה אמת. לעניין זה, על-פי הוראת החוק וההלכה הפסוקה, לא נדרשת זהות מוחלטת בין תוכן הפרסום לבין האמת לאשורה. ככל שהפער שבין הפרסום לבין המציאות כפי שהייתה בפועל מהווה "פרט לוואי", לא תישלל ההגנה. "פרט לוואי" הוא כזה שאינו פוגע פגיעה של ממש בתובע (עיינו, עניין קורן, פסקה 12; עניין עזור, פסקה 47).

בנוסף, עמדנו לעיל על כך כי בתביעת לשון הרע, יש לתת לפרסום את משמעותו הרגילה והטבעית בעיני הקורא. משמעות זו מלווה אותנו גם בבחינת הגנת אמת הפרסום. היינו, בבחינת אמיתות הפרסום, יש להשוות בין הנסיבות כפי שאירעו בפועל לבין המובן הטבעי והרגיל שמקנה הקורא לפרסום (עיינו, שנהר, בעמ' 217-218).

44. מצאתי שלמר לוינסון לא עומדת הגנת אמת הפרסום, שכן לא עלה בידיו לשכנע באמיתותו. נערוך את בחינת אמיתות הפרסום במספר נדבכים. כפי שנראה, נדבכים אלו בחלקם אינם שוללים את תחולת ההגנה, אולם בחלקם האחר מביאים לשלילתה.

45. **נדבך ראשון** הוא כי כפי שפורט לעיל, מחומר הראיות עולה שמר רהב לא ביקר במגדל אמות אטריום ברמת-גן ביום פרסום הציוץ, כי אם כשבוע קודם. זאת בעוד שבציוץ רשם מר לוינסון כי מר רהב הגיע לבניין זה "כעת". ככל שעוסקים אנו בהגנה מפני עוולת לשון הרע, הנטל להוכיח את אמיתות הפרסום מוטל על כתפי הנתבע, מר לוינסון. כאמור, מר לוינסון לא הביא את אותו מקור פלוני לעדות, המסרוניש ששלח לו המקור נותרו כעדות שמיעה, ומשכך גרסתו של מר רהב בדבר מועד ביקורו במקום לא נסתרה.

יחד עם זאת, ככל שאנו דנים בפער זה לבדו, לא היה בו כדי לשלול את הגנת אמת הפרסום. זאת מאחר שהמועד הספציפי שבו ביקר מר רהב במקום מהווה פרט לוואי שאינו שולל את תחולת ההגנה. מר קייזמן העיד שהוא מעריך שבשתי הפעמים – ביום עשיית הפרסום וכשבוע קודם לכן – רכבו עצר באותו המקום (עמ' 22 שורות 23-26 לפרוטוקול), כך שאין בין שני המועדים הבדל ממשי. בעיני של הקורא הסביר, אין זה משנה מתי בדיוק מר רהב ביקר במגדל המדובר – ביום עשיית הפרסום או כשבוע קודם לכן. המועד הספציפי שבו הדבר נעשה ואותו פער בן כשבוע אינם מסבים פגיעה כלשהי למר רהב כשלעצמם. משכך, נדבך זה לא היה שולל את תחולת ההגנה.

46. **הנדבך השני** הוא כי מר לוינסון צירף לציוץ שתי תמונות שבעיני הקורא הסביר מייצגות את אותה התרחשות – האופן שבו הועמד הרכב, ומר רהב נכנס לבניין – אולם מסתבר שאחת התמונות צולמה באותו היום (הרכב החונה), וכאמור לגביה לא הוכח שמר רהב הגיע באותה עת למגדל אמות אטריום) והתמונה האחרת צולמה כשבוע קודם לכן (מר רהב נכנס לבניין). כלומר, בניגוד לרושם שנותר בעיני הקורא, מר לוינסון צירף לציוץ שתי תמונות שצולמו במועדים שונים

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 29483-05-18 רהב נ' לוינסון

ושקיים ביניהן פער של כשבוע. הפער בין המועדים שבהם צולמו התמונות הוסבר למר לוינסון על-ידי אותו מקור פלוני ששלח לו אותן, וחרף זאת מר לוינסון פרסם שתי תמונות ממועדים שונים באופן הנחזה לשתי תמונות שצולמו באותו המועד.

אולם, גם נדבך זה, כשלעצמו, לא היה מביא לשלילת הגנת אמת הפרסום. זאת שכן למר לוינסון גם נשלחה על-ידי המקור תמונה של הרכב החונה שצולמה כשבוע קודם לכן כשהגיע מר רהב לבניין, ומדובר בתמונה דומה למדי שגם בה נראה רכב חונה באדום-לבן. כלומר, אין הבדל רב בין תמונות הרכב החונה – אלו שמתייחסות ליום הפרסום וזו שצולמה כשבוע קודם לכן. על כן, גם פער זה, אילו היה עומד לבדו, אינו מסב פגיעה במר רהב כשלעצמו ומהווה פרט לוואי.

47. הנדבכים הנוספים של הפערים בין משמעות הפרסום לבין הנסיבות שהוכח שאירעו בפועל מביאים לשלילת הגנת אמת הפרסום. **הנדבך השלישי** הוא, כי מהעדויות שנשמעו עולה שמר רהב לא הגיע למקום עם רכבו שלו, אלא ברכב של אדם אחר, מר קייזמן, כשהוא נהוג על-ידי עובד של מר קייזמן. מר רהב נסע במושב האחורי ברכב של אחר.

כפי שהוסבר לעיל, המשמעות הטבעית והרגילה של הפרסום בעיני הקורא היא כי מר רהב הוא שביצע את הפעולות המובאות בו: החנייה, שימת הרכב וההפרעה לתנועה. קיים הבדל בין משמעות זו לבין המציאות כפי שאירעה, שבה לא מדובר היה ברכב של מר רהב וגם הנהג ברכב לא היה נהגו של מר רהב. לאדם הנוסע ברכב שאינו שלו ושהנהג בו אינו עובדו שליטה פחותה על האופן שבו יפעל הנהג ברכב. אומנם, ניתן לסבור שגם אדם הנוסע ברכב שאינו שלו ראוי לביקורת אם הרכב עצר שלא כדין על מנת שירד ממנו. אולם לא כך ניסח מר לוינסון את הדברים וקיים הבדל בין התרחשות שכזו לבין ההתרחשות המתוארת בפרסום בעיני הקורא הסביר.

48. **הנדבך הרביעי** הוא, שמר לוינסון לא הוכיח שהרכב שבו נסע מר רהב עצר במקום לאורך זמן, ולא המשיך בנסיעה לאחר הורדת הנוסעים. הוכחת הדבר נדרשת, שכן המשמעות הטבעית שנותן הקורא לפרסום היא שהרכב עמד במקום למשך זמן מסוים – וכך עולה מהשימוש בפעלים, "יחנה", "שם", "מפריע", וזאת "לכל" האוטובוסים לנסוע. גם כאן, ההתכתבות בין מר לוינסון לבין אותו מקור אינה מספקת, שכן מדובר לכל היותר בעדות שמיעה. כאמור, מן הראיות עולה שאין למר רהב ולמר קייזמן ידיעה לגבי השאלה אם הרכב נותר במקום או המשיך בנסיעה, אולם הנטל להוכיח זאת מוטל על כתפי מר לוינסון והוא לא עמד בו. גם בשל כך, מר לוינסון לא הוכיח שהמשמעות של הפרסום כפי שהיא נתפסת בעיני הקורא הסביר היא אמת.

49. **הנדבך החמישי** נוגע לעדותו של מר רהב לגבי התנהלותו בדרך-כלל כשהוא מגיע לפגישות במגדל אמות אטריום ברמת-גן (עמ' 75-78 לפרוטוקול). כאמור, מר רהב העיד שיש לו במגדל זה לקוחות רבים ושמעת לעת הוא מגיע אליו לפגישות. מר רהב הוסיף כי כשהוא מגיע לפגישה במגדל, הנהג שלו עוצר לו באותו המקום שבו צולם בתמונה שצורפה לציוץ, ואז הוא יורד מהרכב. אולם,

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 29483-05-18 רהב נ' לוינסון

מר רהב הבהיר כי כשהוא מגיע לפגישות במגדל אמות אטריום, לאחר שהוא יורד מן הרכב, הרכב ממשיך לנסוע, ממתין במקום אחר, ואז חוזר למקום כדי לאסוף אותו. לפי עדותו של מר רהב, העצירה של הרכב בהורדתו ובאיסופו עורכת מספר שניות בלבד. כלומר, מר רהב לא הודה בעדותו שהוא מחנה או שם את הרכב באותו מקום לפרק זמן ארוך יותר – אלא עדותו היא שרכבו ונהגו עוצרים לשניות ספורות באותו מקום המתועד בציף. אומנם ניתן לסבור שגם פעולה זו אינה כדין וראויה לביקורת, אולם כאמור לא זו המשמעות הטבעית העולה מן הפרסום. מכאן, שגם אילו סברנו שלא היה מקום לשלול את הגנת אמת הפרסום אם ממילא מר רהב פועל ברגיל כפי שתואר בו בהגיעו לפגישות במגדל אמות אטריום ברמת-גן, הרי שאין התאמה מלאה בין עדותו של מר רהב באשר לפועלו הרגיל במקום לבין מה שתואר בציף כפי שמבינו הקורא הסביר.

50. אסיים את הדיון בהגנה זו בהערה העוסקת בטענה שהפנה מר לוינסון כלפי מר רהב בתביעה שכנגד. בתביעה שכנגד טען מר רהב, שהוא אינו מעוניין למסור את המקור לידיעותיו על מר לוינסון כשם שעיתונאי אינו מעוניין לחשוף את המקור שלו. מר לוינסון השיב לטענה זו כך: "למותר להסביר כי רהב אינו עיתונאי, ואפילו היה עיתונאי, והיה קיים "מקור" שמסר דברים תחת חיסיון עיתונאי, הרי שהדבר לא היה פוטר את רהב מהצורך להוכיח שפרסום הדיבה נשען על אדני אמת, כפי שכל עיתונאי אחר מחויב לעשות כשהוא נתבע בתביעת דיבה" (סעיף 20 לסיכומיו הראשיים של מר לוינסון בתביעה שכנגד). דברים אלו, אפוא, תקפים גם לגבי מר לוינסון עצמו בתביעה הראשית, ומשטען כך הוא מנוע מלטעון אחרת. כלומר, רצונו של מר לוינסון שלא לחשוף את זהות המקור שמסר לו את המידע אינו פוטר אותו מהבאת ראיות כדין להוכחת אמיתות הפרסום (וראו גם, לקביעה דומה, ע"א 256/57 אפלבוים נ' בן גוריון, פ"ד יד 1205, 1238 (1960); זאת הגם שקיימות נסיבות שבהן אי-חשיפת מקור עיתונאי לא תיזקף לחובת העיתונאי-הנתבע בתביעת לשון הרע, למשל, כאשר הכרעת בית המשפט לגבי אמיתות הפרסום נעשית במנותק ממקור המידע ומבוססת על חומר הראיות המובא לפניו, ראו, ע"א 3199/93 קראוס נ' ידיעות אחרונות, פ"ד מט(2) 843, 875-876 (1995); כן ראו, שנהר בעמ' 473).

51. מן הטעמים האמורים, לא עלה בידי מר לוינסון להוכיח שהפרסום שעשה היה אמת, ועל כן אין תחולה להגנת אמת הפרסום.

52. מר לוינסון טוען בכתב הגנתו כי קיימת לו הגנת תום הלב, והפנה לחלופות שונות של ההגנה הקבועות בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע. יודגש כי בסיכומיו לא טען מר לוינסון במפורש להגנה זו, למעט טענה כי הביטוי "חזיר חניה" מהווה הבעת דעה לגיטימית (הבעת דעה היא בנסיבות מסוימות אחת מחלופות הגנת תום הלב). מכל מקום, לשלמות התמונה, לא עומדת למר לוינסון הגנת תום הלב. זאת שכן בענייננו חלה החזקה שבחוק בדבר קיומו של חוסר תום-לב, שלפיה "חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם נתקיים בפרסום אחת מאלה... הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא" (סעיף 16(ב)(2) לחוק איסור לשון הרע).

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

53. על אי-אמיתות הפרסום עמדנו לעיל. אשר לנקיטה באמצעים סבירים להיווכח באמיתות הפרסום, כפי שנפסק, כחלק מאמצעים אלו ככלל מצופה מהמפרסם לפנות למושא הפרסום לקבלת תגובתו, ולתת לו הזדמנות סבירה למסור עמדתו קודם לפרסום. כפי שנקבע בדנ"א 2121/12 פלוני נ' דיין אורבך, פ"ד סז(1) 738, 667 (2014) (כב' הנשיא א' גרוניס):

"חובותיו של המפרסם לאמת את העובדות טרם הפרסום ולהסתמך על מקורות מהימנים ורציניים, הן חלק מן האמצעים הסבירים שמצופה ממפרסם לנקוט טרם הפרסום כדי לוודא את אמיתותו... כך גם באשר לחובתו לקבל את התייחסותו של הנפגע הפוטנציאלי מן הפרסום, הדרושה לא רק משיקולי הגינות אלא גם לשם ביסוס המידע. לטעמי, אחת האינדיקציות החשובות למילוי אמת המידה של עיתונאות אחראית היא פנייה מוקדמת של המפרסם למושא הפרסום ומתן הזדמנות סבירה והוגנת להגיב לפרסום".

ועיינו גם, ת"א (שלום צפ') 1994/03 קוואז נ' זכריה (9.5.2007): "דרישת ההגינות מחייבת גם מתן אפשרות תגובה לנפגע, כאשר אפשרות כזו חייבת להינתן זמן סביר לפני הפרסום, והצעה מצד המפרסם לאפשר לנפגע להגיב לאחר הפרסום אינה מקיימת את דרישת ההגינות"; שנהר, בעמ' 273.

54. לענייננו אנו, אין צורך לטעת מסמרות בשאלה אם קיימת חובה לפנות לקבלת תגובה ממושא הפרסום טרם ציוץ בטוויטר, בשונה מפרסום בכלי תקשורת "ממוסד" יותר דוגמת עיתון או תכנית חדשות. זאת שכן מן העדויות עולה שהייתה זו ההתכתבות הראשונה בין מר לוינסון לבין אותו מקור פלוני (עמ' 137 שורות 1-2 ועמ' 141 שורות 14-19 לפרוטוקול). על כן, בנסיבותיו הספציפיות של מקרה זה, קבלת המידע על-ידי אותו מקור אינה מהווה כשלעצמה נקיטה באמצעים סבירים להיווכח באמיתות הפרסום. ואכן, גם מר לוינסון סבר שמוטב לקבל את עמדתו של מר רהב לדברים, ופנה אליו באמצעות הוואטסאפ. אולם לאחר פנייתו למר רהב, לא המתין מר לוינסון אלא 14 דקות בלבד עד שביצע את הפרסום. זהו זמן שנפל מפרק הזמן הסביר לקבלת תגובתו של מר רהב. מעבר לכך לא נקט מר לוינסון אמצעים נוספים להיווכח באמיתות הפרסום.

55. מר לוינסון השיב לעניין זה באומרו, שבציוצים בטוויטר העיקר הוא המידות והציוץ בזמן אמת, ולכן לא יכול היה להמתין למעלה מכך לקבלת עמדתו של מר רהב (עדויות של מר לוינסון בעמ' 124 שורות 29-30 לפרוטוקול). אני מוכן להניח שקיימים מצבים שבהם חשובה המידות והמהירות בציוצים בטוויטר או בפלטפורמות מקוונות אחרות, ושיש בכך חשיבות לשם ההגנה על חופש הביטוי באופן שעשוי להקל על סבירות האמצעים לוידוא אמיתות הפרסום. אולם בנסיבותיו הקונקרטיות של המקרה שלפנינו, לא מצאתי מה המידות הרבה שנדרשה בדיווח על דרך חנייתו של מר רהב, כך שמר לוינסון לא יכול היה להמתין לתגובה יותר מ-14 דקות.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

56. מר לוינסון העיד כי מר רהב הוא אדם שזמין תמיד למסור מענה תוך זמן קצר (עמ' 124-123 לפרוטוקול). אולם גם אם מר לוינסון סבור שמר רהב ככלל משיב במהירות לפניות שנעשות אליו, עדיין אין להסיק מכך שדי בהמתנה הקצרה שעשה לגבי הפרסום מושא התביעה. מר לוינסון אינו יכול להניח שמר רהב תמיד פנוי להשיב לו תוך דקות ספורות.

57. לעניין זה אוסיף, כי מר לוינסון צירף התכתבות קודמת שלו עם מר רהב בוואטסאפ שנטען שהיא מחודש דצמבר 2017, ושבה שאל את מר רהב אם הוא החנה את רכבו בחניה של שגרירות דנמרק. מר רהב השיב, "עוד פעם ואתה פונה אלי אני פונה למשטרה על הטרדה ואל בית המשפט ראה הוזהרת. תודה. אתה מטריד אותי". מר לוינסון השיב למר רהב באומרו שאין בפניה לקבלת תגובה משום הטרדה (מוצג 48 לתיק המוצגים של מר לוינסון). מר לוינסון טען שאם עמדתו של מר רהב היא שפנייה אליו מהווה הטרדה, הרי שמר רהב לא יכול להלין על נושאים הנוגעים לפנייה אליו לקבלת עמדתו קודם לפרסום (עמ' 124 שורות 4-8 לפרוטוקול). אין מקום לקבל טענה זו. זאת שכן חרף ההתכתבות האמורה שבה מר רהב התרה במר לוינסון שלא יטריד אותו, בכל זאת מר לוינסון מצא לנכון לפנות למר רהב לשם קבלת תגובתו לפני עשיית הפרסום מושא התביעה. משעשה כן מר לוינסון, הוא לא המתין זמן סביר לקבלת מענה.

58. זאת ועוד, לאורך ניהול ההליך ניכר היה שמר לוינסון טוען לעתים ליתרונות שבתפקידו כעיתונאי, ולעתים ליתרונות שבהיותו משתמש עצמאי בטוויטר. בכתב הגנתו טען מר לוינסון כי את תחקירו ובדיקתו בנוגע להקצאת החניות למר רהב כקונסול הכבוד של איי מרשל, פרסם בטוויטר "באופן עצמאי שלא במסגרת עבודתו ב'הארץ'" (סעיף 4 לכתב ההגנה). אולם כשהתבקש על-ידי מר רהב לחשוף את זהות המקור שמסר לו את המידע שעל בסיסו פרסם הציף מושא התביעה, טען מר לוינסון ל"חסיון עיתונאי". לעניין זה טען מר לוינסון כי גם אם הפרסום נעשה בחשבון הטוויטר האישי שלו ולא כעיתונאי, "אין בכך כדי לשלול מן הפרסום את אופיו העיתונאי ולבטל את עובדת היותו של המשיב [מר לוינסון, א.ו.] עיתונאי", וכי "חלק לא מבוטל מעיסוקו כעיתונאי גם בא לידי ביטוי באתר "טוויטר" אשר ידוע כפלטפורמה לפרסומים עיתונאיים עצמאיים רבים, הגם שלא בהכרח תחת גוף תקשורת כזה או אחר" (סעיף 14 לתשובה מטעם מר לוינסון מיום 30.1.2019).

אם כן, בדרך טיעון זו מבקש מר לוינסון לתפוס את החבל בשני ראשיו, וליהנות מיתרונותיו של כל מעמד: כשנדרש ממנו לחשוף מידע, טוען הוא למעמדו כעיתונאי ולחסיון הנלווה לכך; וכשנשאל מדוע המתין רק 14 דקות לקבלת התייחסותו של מר רהב טרם עשיית הפרסום והאם כך מצופה מעיתונאי, טוען הוא למעמדו כמשתמש עצמאי בטוויטר. דרך טיעון זו מעוררת קושי. אם טוען מר לוינסון להיותו עיתונאי ולקיומו של חסיון עיתונאי, יואיל וימתין לתגובה למעלה מ-14 דקות כמצופה מעיתונאי סביר, וינקוט אמצעים טובים יותר לוודא את אמיתות הפרסום מעבר להסתמכות על מקור בודד שהתכתב עמו לראשונה.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

59. מר לוינסון טען בסיכומיו כי הביטוי "חזיר החניה" מהווה הבעת דעה לגיטימית. בהקשרים אחרים, דימויו של אדם לחיה אכן עשוי שלא להקים אחריות מכוח חוק איסור לשון הרע, למשל, אם מדובר בהבעת דעה (השוו, עניין **רשת שוקן**). אולם בהקשר הספציפי שבו נעשה השימוש בביטוי זה בתביעה דנא, כשהוא נלווה אל תיאור עובדתי שלא הוכח שהוא אמת ושמר לוינסון לא נקט אמצעים סבירים לוודא את אמיתותו, לא עומדת למר לוינסון הגנה באשר לביטוי בכללותו, לרבות לגבי השימוש במילים "חזיר החניה".

60. לסיכום, מר לוינסון הסתמך על מקור שזו הפעם הראשונה שהתכתב עמו. מר לוינסון המתין 14 דקות בלבד לאחר הפנייה למר רהב ועד עשיית הפרסום, ולא נקט אמצעים אחרים לוודא את אמיתות הדברים שפרסם. זאת בנסיבות שבהן אין דחיפות מיוחדת בעשיית הפרסום. בהינתן כל אלו, הרי שמר לוינסון לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח באמיתות הפרסום (כאמור בסעיף 16(ב)(2) לחוק איסור לשון הרע), ובהינתן אי-אמיתות הפרסום, לא עומדת לו הגנת תום הלב.

א(5) הסעד

61. משנקבע כי הפרסום מהווה לשון הרע וכי לא עומדות למר לוינסון הגנות מן הדין, יש להידרש לסעד המתאים ובראש ובראשונה לשיעור הפיצוי.

62. בקביעת שיעור הפיצוי ניתן להתחשב בשיקולים שונים, ביניהם חומרת הפגיעה בתובע, הנזק שנגרם לו, תפוצת הפרסום, התנהלות הצדדים לרבות במהלך הדיון המשפטי, האם נהג הנתבע ברשלנות, קלות דעת או זדון, האם נקט הנתבע צעדים לצמצום תפוצת הפרסום ושיקולי הרתעה וחינוך (עיינו, למשל, עניין **נודלמן**, פסקה 55; רע"א 4740/00 **אמר נ' יוסף**, פ"ד נה(5) 510, 525 (2001); עיינו גם לפירוט השיקולים השונים, רע"א 10520/03 **בן גביר נ' דנקנר**, פסקה 32 לפסק-דינה של כב' השופטת א' פרוקצ'יה (בדעת יחיד); ועיינו גם בנסיבות המקלות בקביעת הפיצוי בסעיף 19 לחוק איסור לשון הרע).

63. לא מצאתי שהפרסום נעשה בכוונה לפגוע במר רהב באופן המביא לפסיקת כפל פיצוי (סעיף 7א(ג) לחוק איסור לשון הרע). כוונה שכזו לא הוכחה. התרשמותי היא שהפרסום נעשה כחלק מרצונו של מר לוינסון להעמיד על סדר היום את התנהלות מר רהב בכל הנוגע לחניות – נושא שהעסיק את מר לוינסון בתחקיר שערך ושניתן להניח שיש לו חשיבות ציבורית מסוימת.

64. בקביעת שיעור הפיצוי, קיימים מספר שיקולים לחומרה. התפוצה של הציוף הייתה נרחבת בשים לב למספר עוקביו של מר לוינסון בטוויטר. לאורך כל ניהול ההליך לא הכיר מר לוינסון בכך שהפרסום שעשה הוא לשון הרע. גם ניתן לקחת בחשבון שיקולי הרתעה אשר יתמרצו מפרסמים

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

להמתין זמן סביר לקבלת תגובה ממושא הפרסום ולנקוט אמצעים סבירים לוודא את אמיתותו, שלא כפי שנעשה בענייננו. עוד יש להתחשב בטענות לפגיעה בחברה של מר רהב, התובעת 2.

65. כן יש לקחת בחשבון את היותו של מר לוינסון עיתונאי. הגם שמדובר בפרסום שעשה מר לוינסון בטוויטר, ולטענתו באורח עצמאי ולא במסגרת עבודתו בעיתון, ניתן להניח שהציבור מייחס לפרסומים שעושה עיתונאי מהימנות רבה יותר באופן המעצים את הפגיעה במושא הפרסום. כפי שנקבע בנסיבות דומות (ת"א (שלום ת"א) 18-05-5639 פז נ' רונאל, פסקאות 240-242 (28.5.2020)):

"מדובר אם כן בעיתונאי, שכיח בתפקידים בכירים באחד העיתונים המוכרים בישראל ועדיין מכהן בתפקיד בעיתון הנ"ל... בשל כך, נדמה כי דברים שיוצאים מפיו, מקבלים אולי תשומת לב רבה יותר, מאשר ציורים של אדם פלוני בלתי מוכר. יתכן כי דבריו גם מקבלים משקל רב יותר, מבחינת המהימנות שלהם, שכן מצופה מעיתונאי להיות אחראי וזהיר בפרסומיו... מסקנה זו אינה משתנה לדעתי, גם כאשר העיתונאי מביע את דעתו שלא במסגרת תפקידו הרשמי בעיתון, אלא למשל, בחשבון טוויטר פרטי, כפי שטען הנתבע לגבי חשבון הטוויטר שלו, בו פרסם את הפרסומים אודות התובעות".

66. אלא שמנגד, יש להתחשב במספר שיקולים לקולא. ראשית, מבלי לגרוע חלילה מהחשיבות הרבה שבהקפדה על חניה כדן, דומני שבסקאלת חומרת העבירות המיוחסות לאדם, אין מדובר בעבירה שהיא מן החמורות בספר החוקים. נראה שטענת מר רהב שלפיה בציוץ יוחסו לו "דברים נוראיים" (סעיף 20 לכתב התביעה), היא מוגזמת.

67. שנית, ובאשר לשימוש בביטוי "חזיר החניה" כלפי מר רהב, לא ניתן להתעלם מהשיח שמר רהב לוקח בו חלק בעצמו בטוויטר, כפי שהדברים הוצגו במשפט. לא אחת גם מר רהב נוקט לשון גסה, משתלחת ונטולת רסן. בציוץ מחודש דצמבר 2017 כינה מר רהב את מר לוינסון "איש מגעיל" ו"חתיכת חרא" (מוצג 2 לתיק המוצגים של מר לוינסון). בפרסום בפייסבוק (כנראה מחודש ינואר 2018) כינה מר רהב את מר לוינסון, "הזוי" אשר התנהלותו "מטורפת" (מוצג 7 לתיק המוצגים של מר לוינסון). בציוץ נוסף כינה מר רהב עיתונאי אחר, "חתיכת אפס", "זבל של אדם" ו"עיתונאי של זבל" (מוצג 16 לתיק המוצגים של מר לוינסון, ציוץ מיום 27.3.2018). ניתן גם להזכיר את תגובתו של מר רהב בטוויטר לציוץ מושא התביעה שבה כינה את מר לוינסון, "זבל", "אדם חולה" ו"אתה לא אדם אתה זבל" (מוצג 25 לתיק המוצגים של מר לוינסון, ציוץ מיום 9.5.2018).

בנוסף, מעת לעת גם מר רהב עצמו השווה אחרים לבעלי חיים שונים. בציוץ בטוויטר מיום 21.12.2017 כינה מר רהב את מר לוינסון, "אתה סוג של קוברה שמחפש תשומת לב ופרסום" (מוצג 3 לתיק המוצגים של מר לוינסון). בציוץ מיום 12.7.2018 כתב מר רהב לאדם אחר, "ואתה בהמה שתמית באמצע הכביש" (מוצג 15 לתיק המוצגים של מר לוינסון). בציוץ בטוויטר מיום 30.11.2018 כתב מר רהב לאדם נוסף, "אתה עכבר טוטר שמפחד פחד מוות להזד[ד]הות!" (מוצג 26 לתיק המוצגים של מר לוינסון).

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 29483-05-18 רהב נ' לוינסון

לטעמי, קיים קושי בטענתו של אדם הנוקט בעצמו בלשון משתלחת וגסה, שלפיה הוא נפגע קשות כאשר התבטאות בעלת גוון דומה מופנית כלפיו. מי שנוקט בעצמו לשון נטולת רסן, מצופה ממנו שיהיה בעל "עור עבה" מספיק לסבול ביטויים המכוונים כלפיו והמנוסחים בבוטות דומה (ראו, ת"א (שלום ת"א) 33239-07-12 **שפטל נ' זהבי**, פסקה 40 (29.9.2013); כן השווה, עניין **רשת שוקן**, בעמ' 571 ו-576). אוסיף שבנסיבות אחרות, יתכן ששיקול זה היה מוביל לקביעה שאין לפנינו לשון הרע כלל – למשל, כשמדובר בפרסום שבו גידופים בלבד כלפי אדם המגדף רבות בעצמו, או כשלגבי יתר הפרסום מלבד הגידופים חלה הגנה כלשהי. אולם בנסיבות העניין שלפנינו, בשים לב לכך שהכינוי "חזיר" לווה לפרסום שמהווה לשון הרע ושאינו נהנה מהגנה מפני האחריות, אין בדרך התנסחותו של מר רהב כדי להביא לשלילת האחריות כי אם למיתון שיעור הפיצוי.

68. **שלישית**, יש לתת את הדעת להתנהלותו הכוללת של מר רהב בכל הנוגע לחניה כדין, כפי שהדבר הוכח במשפט. כפי שפורט לעיל, הוצגו במשפט ראיות לחניה שלא כדין על-ידי מר רהב או אילו מרכביו (בין אם בעצמו, בין אם באמצעות אחרים שמשתמשים ברכביו), וזאת במספר לא מועט של פעמים באופן שאינו שונה מהותית מהמעשים שיוחסו לו בפרסום מושא התביעה. מר רהב גם העיד שהוא לא רואה עצמו כמי שאחראי יתר על המידה על מעשי נהגיו. היינו, הפרסום הספציפי הוא אומנם בגדר לשון הרע ואין למר לוינסון הגנה לגביו, אולם ממילא רכביו של מר רהב חונים לעתים באופן שאינו מקיים את חוקי החניה. לאור הראיות שהוצגו, גם נראה שהטענות בכתב התביעה בדבר ייחוס של "דברים נוראיים, חמורים" (סעיף 20 לכתב התביעה), "עלילות שפלות, קשות ומבזות", ו"טפילת ביצועם של מעשים שפלים וחמורים" (סעיפים 22-23 לכתב התביעה) למר רהב, הן טענות שאינן מתיישבות עם האופן שבו רכביו של מר רהב חונים מעת לעת, והכל כפי העולה מן הראיות שהוצגו.

בשל כך, תוספת הפגיעה במר רהב כשיוחסה לו באירוע פלוני חניה של רכב שלא כדין באופן שמפריע לתנועה, ביחס לאופן שבו רכביו חונים מפעם לפעם, אינה רבה. זאת שכן ממילא מעת לעת רכביו של מר רהב אינם חונים כדין. יש בכך כדי למתן את הפגיעה במר רהב בעקבות הפרסום.

69. בהמשך לכך, גם האופן שבו פועל מר רהב בהגיעו מעת לעת לפגישות במגדל אמות אטריום, ממתן את שיעור הפגיעה בו. אכן, לא הוכח שמר רהב נוהג כשהוא מגיע למקום להותיר את רכבו במקום האסור לחניה לאורך זמן, אולם מר רהב הודה שגם רכבו שלו עוצר באותו המקום שתועד בפרסום אך לעדותו ממשיך מיד בנסיעה. היינו, עצם העצירה במקום אסור מחוץ למגדל אמות אטריום היא דבר שנעשה מעת לעת על-ידי מר רהב, והפגיעה במר רהב כתוצאה מן הפרסום היא באשר לתוספת הטמונה בייחוס פעולה של הותרת הרכב במקום לאורך זמן וההפרעה הגדולה יותר לתנועה כתוצאה מכך.

70. בהינתן כל אלו, מצאתי שיש להעמיד את הפיצוי על סך 17,500 ש"ח.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

71. בכתב התביעה עותר מר רהב לחיוב מר לוינסון לפרסם הודעה המתקנת ומכחישה את הפרסום. סעיף 9(א)(2) לחוק איסור לשון הרע מקנה לבית המשפט סמכות לצוות על "...פרסום תיקון או הכחשה של דבר המהווה לשון הרע או על פרסום פסק הדין, כולו או מקצתו". בסיכומיו עתר מר רהב גם להסרת הפרסום, אולם אין מדובר בסעד שהתבקש בכתב התביעה.

כפי שנפסק, יש לעשות שימוש זהיר בסמכות להורות על תיקון הפרסום, שכן בחיובו של אדם לפרסם דבר בניגוד לרצונו טמונה פגיעה בחופש הביטוי (עיינו, עניין ע"א דיין-אורבך, פסקאות 128-131 לפסק-דין של כב' המשנה לנשיאה א' ריבלין). בנסיבות העניין, לאור הזמן שחלף מאז הפרסום, היותו עוסק בענייני חניה וטיב הפערים בין האמור בפרסום לבין המציאות לאשורה, לא מצאתי מקום לתת צו לפרסום תיקון או הכחשה, ודי בפסק-דין זה כדי להוות את התיקון הנדרש. למעלה מן הנדרש שכן הדבר לא התבקש בכתב התביעה, לאור הזמן שחלף מאז עשיית הפרסום ותפוצתו ברבים גם אין טעם רב בהוראה על הסרתו.

א(6) הוצאות משפט

72. אשר להוצאות המשפט, התביעה התקבלה בחלקה. יש לתת את הדעת לפער בין הסכום שנתבע (100,000 ש"ח) לבין הסכום שנפסק. כן יש לתת את הדעת למשאבים שהוקדשו לבירור התביעה. בהתחשב בכל אלו, מר לוינסון יישא בשכר-טרחת באי-כוחו של מר רהב בסך 5,000 ש"ח.

73. לאור הפער בין סכום התביעה לבין הסכום שנפסק, לא ייפסקו הוצאות משפט נוספות ובכלל זאת לגבי אגרת בית המשפט.

ב. התביעה שכנגד

ב(1) הפרסומים וטענות הצדדים

74. מר לוינסון הגיש נגד מר רהב תביעה שכנגד. התביעה שכנגד עוסקת בשלושה ציוצים בטוויטר שפרסם מר רהב. לפי הנטען, ציוצים אלו פורסמו על-ידי מר רהב במענה לביקורת שמתח מר לוינסון על מקומות החניה שהוקצו למר רהב כקונסול הכבוד של איי מרשל. יודגש שהפרסומים מושא התביעה שכנגד קודמים לפרסום שבו עוסקת התביעה הראשית.

75. לפי המתואר בכתב התביעה שכנגד, מר לוינסון פנה לעיריית תל-אביב-יפו בקשר למקום החניה שהוקצה למר רהב בשל תפקידו כקונסול. במכתב מיום 18.1.2018 השיבה העירייה למר לוינסון באומרה כי לשגרירים ישראלים מוקצות חניות בחוף-לארץ, ובהתאם לעקרון ההדדיות כך גם נעשה בישראל באשר לשגרירים זרים. כן נאמר על-ידי העירייה כי מר רהב הוא קונסול כבוד, ובהתאם לנוהל העירוני הוא זכאי למקום חניה בשטח ציבורי. עוד הוסיפה העירייה כי לאור מצוקת

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

החניה בעיר, בימים אלו נבחנים מחדש הנהלים בנושא ויבוצעו שינויים בהתאם לצורך (התכתובת צורפה כנספחים 2 ו-3 לכתב ההגנה).

76. יום לאחר מכן, ה-19.1.2018, פרסם מר רהב מספר ציוצים בנוגע למר לוינסון (מוצג 9 לתיק המוצגים של מר לוינסון). בתחילה צייץ מר רהב, "שבת שלום התחלתי בתחקיר ענק על העיתונאי המציץ בנושא החנייה של קונסול איי מרשל בישראל... אני בטוח שעורך הארץ אלוף בן והמו"ל עמוס שוקן ישמחו לקבל את התחקיר יחד עם מזכ"ל האו"ם, היועץ המשפטי של האו"ם, נשיאת איי מרשל ועוד רבים רבים שמאוד חשוב להם צדק בישראל !!!". לאחר מכן החלה בטוויטר התכתבות לעיני כל בין מר רהב לבין מר עמוס שוקן, שהוא מראשי עיתון הארץ. בהתכתבות זו כתב מר רהב שזכותו לערוך "תחקיר", וכי "הגיע הזמן שאתה [מר שוקן, א.ו.] תבדוק את העננה השחורה סביב העניין המאוד לא נעים סביב העניין". בהמשך כתב מר רהב למר שוקן שהוא דורש "ועדת בדיקה... לאור המידע שהגיע אלי היום", וכן ביקש מר רהב ממר שוקן להשעות את מר לוינסון מעבודתו. במסגרת ציוצים אלו העלה מר רהב מספר נושאים הדורשים לשיטתו בדיקה לגבי מר לוינסון הממוספרים בסדר רץ, וכתב התביעה שכנגד עוסק בציוץ הבא, שנרשם במענה למר שוקן (בציוץ נרשם שהוא "replying to" מר שוקן) (להלן – **הציוץ הראשון**):

"4. האם נכון לפי השמועה והשמועה בלבד שהמציץ הסתבך בחובות ? הכל שמועות לכאורה אבל מחובתך להקים ועדת בדיקה בראשות שופט עליון בדימוס ולבדוק. נאה דורש נאה מקיים מר שוקן היקר מאוד ! צדק לחנייה אז צדק ע[ד] הסוף בדיקה לגיטמית מר שוקן אז גם אני מבקש ממך לבדוק הכל ומייד !!!"

לפי הנטען בכתב התביעה שכנגד, מדובר בפרסום כוזב. כן הצביע מר לוינסון על כך שהפרסום הופנה למר שוקן העומד בראש עיתון הארץ שהוא המעסיק של מר לוינסון.

77. ביום 30.1.2018 פרסם עמוד הטוויטר של עיתון הארץ קישור לראיון עם מר לוינסון שכותרתו, "חיים לוינסון עונה לרני רהב: יש מאבק חשוב יותר מהחנייה בתל אביב?" (שרשור הציוצים בקשר לעניין זה הוגש כמוצג 13 לתיק המוצגים של מר לוינסון). בעקבות ציוץ זה של עיתון הארץ, פרסם מר רהב מספר ציוצים. באחד מהם רשם מר רהב, בין היתר:

"מוזר שהוא לא נשאל על ההתפרצות אלימה שלו בשנת 2008 במערכת מול הגברת ש' [השם הושמט, א.ו.] !!!! למה שותקים שם ?...".

כלומר, בפרסום זה ייחס מר רהב למר לוינסון "התפרצות אלימה" בשנת 2008. לאחר מכן פרסם מר רהב שני ציוצים שבהם עוסקת התביעה שכנגד, שנעשו בתגובה לציוץ הנזכר שלו (היינו, מר רהב הוסיף שני ציוצים נוספים בתגובה לציוץ הקודם של עצמו; ראו ההסבר בעמ' 117 שורה 16 עד עמ' 118 שורה 18 לפרוטוקול). באחד מהם נרשם (להלן – **הציוץ השני**):

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

"מחובתו של עיתון הארץ לבדוק את זה ומייד !!! בארצות הברית בודקים הכל ... בפרשת [השם הושמט, א.ו.] הם הלכו רחוק ... ומה כאן ... כאן היתה אלימות במערכת !!!@! הלו כאן מערכת הארץ [הושמט מס' טלפון, א.ו.] לבדוק בבקשה לבדוק שמועה או אמת !!! יש מכונת אמת ...".

לגבי פרסום זה נטען כי מר רהב ייחס בו למר לוינסון השתתפות באירוע אלים במערכת עיתון הארץ. לפי עדותו של מר לוינסון, שלא נסתרה, מספר הטלפון שהובא בפרסום הוא של מערכת עיתון הארץ (עמ' 112 שורות 27-28 לפרוטוקול).

הציוץ הנוסף שבו עוסקת התביעה שכנגד, פורסם גם הוא כתגובה עצמית לציוץ שייחס למר לוינסון התפרצות אלימה, ונרשם בו כדלקמן (להלן – **הציוץ השלישי**; אציין כי כנראה הציוץ השלישי פורסם שלוש דקות לפני הציוץ השני, אולם אשמור על סדר זה בציוצים שכן כך עשו בעלי הדיון):

"מוזר שהם במערכת שואלים אותו על החניה של מדינת איי מרשל ולא שואלים אותו על הפרשות שהוא קשור אליהם... באמריקה לא הולכים לראות סרט של וודי אלן ... אבל אצלהם למרות הפרשה מ-2008 הם ממשיכים להעסיק אותו כאילו הכל בסדר !!! והוא הכתב הפוליטי שלהם זה מה שדווח לי לכאורה .. שמועה או אמת".

אשר לציוץ זה, נטען כי נעשתה בו השוואה בין מר לוינסון לבין פרשיה בארצות-הברית שלגביה נטען כי דובר בה על ביצוע עבירות מין לרבות כלפי קטינה.

78. מר לוינסון לא הלן על פרסומים אלו בפני מר רהב סמוך לאחר שנעשו. הפעם הראשונה שבה העלה מר לוינסון את טענותיו לגביהם הייתה בתביעה שכנגד (עמ' 158 שורות 15-36 ועמ' 182 שורה 35 עד עמ' 183 שורה 14 לפרוטוקול).

79. מר לוינסון טוען כי הציוצים הנזכרים נעשו על-ידי מר רהב בכוונה לפגוע במר לוינסון, תוך שהוא מבקש לפגוע במשרתו על-ידי פנייה למעסיקו ואף מעודד להתקשר למקום עבודתו. כן נטען כי ציוצים אלו נעשו במטרה להתנקם במר לוינסון על רקע מאבקו הציבורי בקשר למקום החניה שהוקצה למר רהב. בשל הכוונה לפגוע בו, מר לוינסון עותר לפיצוי בסך 140,000 ש"ח בגין כל פרסום, ובסך הכל 420,000 ש"ח. לחלופין ובהעדר כוונה שכזו תובע מר לוינסון פיצוי בסך 70,000 ש"ח בגין כל פרסום ובסך הכל 210,000 ש"ח. לצרכי אגרה הועמד סכום התביעה שכנגד על 200,000 ש"ח. כן מבוקש להורות למר רהב להסיר את הציוצים.

80. בכתב ההגנה שכנגד טוען מר רהב כי הובאו לידיעתו ידיעות קשות וחמורות באשר להתנהלותו של מר לוינסון, העומדות בניגוד לחזות הישרה שמר לוינסון מתיימר להציג. משכך, מר רהב סבר שיש לו חובה לברר טענות אלו בפומבי, וזאת בדומה לאופן שבו ערך מר לוינסון את הדיון הציבורי בעניין הקצאת החניות למר רהב. במסגרת זו, מר רהב העלה "שאלות ושאלות בלבד" (סעיף 15 לכתב ההגנה שכנגד), ולא עובדות. לפי הנטען, מר רהב פרסם בטוויטר חשדות לפרשיות נוספות

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

שבהן מעורב במר לוינסון, אולם מר לוינסון הגיש את תביעתו בקשר למספר נושאים ממוקדים בלבד – ההסתבכות בחובות וייחוס ההסתבכות באירוע אלים – בעוד שהוא אינו מתייחס ליתר הפרשיות.

מר רהב טוען כי הפרסומים מושא התביעה שכנגד אינם לשון הרע, ולחלופין שעומדות להגנות מפני האחריות, לרבות הגנת אמת הפרסום והגנת תום הלב. כן טוען מר רהב שמר לוינסון לא הלך על פרסומים אלו עד להגשת התביעה שכנגד, ושיש בכך כדי ללמד שמר לוינסון לא סבר בזמן אמת שמדובר בלשון הרע. אוסיף כי לא הייתה מחלוקת שבציוצים מושא התביעה שכנגד כיוון מר רהב את דבריו למר לוינסון וכי זו המשמעות שניתנת לציוצים מהקשר הדברים על-ידי הקורא הסביר.

81. יצוין שבכתב ההגנה שכנגד ובכתב התשובה שכנגד יש התייחסות מצד מר רהב לפרשיות נטענות נוספות כמו גם הרחבה בנושא הקצאת החניות למר רהב כקונסול הכבוד של איי מרשל, אולם אלו חורגות מגדרי התובענה ואין צורך להידרש אליהן. הערה נוספת היא שמר לוינסון טען בסיכומיו שתוך כדי ניהול ההליך מר רהב עשה פרסומים נוספים מהווים לשון הרע כלפיו, אולם אין מקום להידרש לכך שכן נושא זה חורג מגדרי התובענה.

82. נבחן את התביעה שכנגד על-פי השלבים המקובלים לבחינת תביעת לשון הרע וכפי שתוארו לעיל. אין חולק כי הציוצים מהווים "פרסום" כמשמעותו בחוק איסור לשון הרע, ולכן ניתן להתמקד ביתר שלבי הבחינה: האם הפרסומים מהווים לשון הרע, האם קיימת הגנה מפני האחריות, ובמידת הצורך מהו הסעד המתאים.

ב(2) הציוץ הראשון: ייחוס הסתבכות בחובות למר לוינסון

ב(2)(I) היות הפרסום לשון הרע

83. הציוץ שפרסם מר רהב שבו ייחס למר לוינסון הסתבכות בחובות מהווה לשון הרע (עיינו, ת"א (שלום עפ') 62680-09-16 יצחק נ' בר זכאי (3.11.2020)). יש בפרסום זה כדי להשפיל את מר לוינסון בעיני הבריות ולפגוע בכבודו.

84. חומרה מיוחדת בפרסום טמונה בכך שהוא מוען למר עמוס שוקן, שהוא מראשי עיתון הארץ, מעסיקו של מר לוינסון. הפנייה למעסיקו של מר לוינסון מעצימה את הפגיעה בו (עיינו, למשל, תמ"ש (משפחה ת"א) 32368-02-16 ל' ל' נ' א' ק' צ', פסקאות 29-31 (4.12.2018); ת"א (שלום י-ם) 11294/06 שחרור נ' הכהן (1.11.2011)). בכך מתקיימת חלופה נוספת להיות הפרסום לשון הרע, שהיא פרסום העלול, "לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו" (סעיף 31(3) לחוק איסור לשון הרע).

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

85. זה המקום להדגיש כי אומנם, מר רהב כתב בציוץ שמדובר בדברים "לפי השמועה והשמועה בלבד", תוך ציון המילה "לכאורה", וניסח את הדברים על דרך השאלה. אולם דרך התנסחות זו אינה מוציאה את הפרסום מגדר לשון הרע. אדם אינו יכול להקדים לדבריו את המילים "לפי השמועה", לתבל אמירותיו במילים "לכאורה" או "כביכול", או לנסח את הפרסום על דרך השאלה, ואז לומר דברי לשון הרע כאוות נפשו. כך גם נפסק לא אחת (עיינו, ת"א (שלום ת"א) 22815/85 **נוף נ' אבנרי**, פ"מ תש"ן(3) 9, פסקאות 13-14 (1985) (פרסום שנוסח על דרך השאלה); ת"א (שלום ת"א) 58423/03 **גרמן נ' פלטי**, פסקה 25 (10.10.2005) (כנ"ל); ת"א (שלום חיפה) 16660/04 **דץ נ' הטכניון מכון טכנולוגי לישראל** (18.5.2008) (כנ"ל); ת"א (שלום טבי) 2000-03-19 **מואסי נ' ג'בילי**, פסקאות 20-52 (21.9.2020) (כנ"ל); ת"א (מחוזי י-ם) 378/93 **פארס נ' חדשות, עתון יומי בע"מ**, פסקה 11 (9.5.1994) (פרסום שמועה); ת"א (שלום ת"א) 47684/05 **כהן נ' גלובס פבלישר**, פסקאות 14-16 (24.2.2008) (הערעור התקבל לעניין שיעור הפיצוי, ע"א (מחוזי ת"א) 2189-09; בקשת רשות ערעור נדחתה, רע"א 4308/10 (כנ"ל); ת"א (שלום ראש"צ) 58840-06-13 **ארגז נ' בצלאל**, פסקה 29 (26.7.2020) (פרסום שנעשה בו שימוש בלשון לכאורית); וראו גם, ת"ק (חי') 34895-04-19 **קצמן נ' אסיאג** (18.11.2019) (בקשת רשות ערעור נדחתה, רת"ק (מחוזי חי') 62418-11-19)).

בניסוח אחר, גם כשהדברים מנוסחים על דרך השמועה, בליווי הערות אזהרה לכאוריות או כשאלה, לשון הרע שבפרסום נמדדת בעיניו של הקורא הסביר והמשמעות הרגילה והטבעית שהוא מקנה לפרסום. הקורא מבין פרסום שנוסח על דרך השמועה, השאלה או באופן לכאורי ככזה שלכל הפחות עומד מאחוריו חשד המבוסס על תשתית סבירה. משכך, הקורא הסביר סבור שקיימת תשתית לפרסום החשד ברבים, הגם שעל דרך השמועה, השאלה או באופן לכאורי, ויש בכך כדי להוות לשון הרע.

ב(2)(II) הגנות

86. למר רהב לא עומדות הגנות מפני הטלת האחריות באשר לציוץ זה. אשר להגנת אמת הפרסום, מר רהב לא הציג תשתית כלשהי לאמיתות הטענה כי מר לוינסון הסתבך בחובות.

87. מר לוינסון הכחיש את אמיתות הפרסום (עמ' 112 שורות 10-12 לפרוטוקול). מר לוינסון נשאל אם בעבר הוטל עיקול על חשבון הבנק שלו, והשיב שבעבר הוטל עליו עיקול על-ידי רשויות המס. לפי עדותו, הדבר נבע מכך שבשל חוסר הבנה הוא לא הגיש דו"ח שהיה עליו להגיש, ולאחר בירור העניין והגשת הדו"ח העיקול הוסר תוך יומיים (עמ' 150 שורה 16 עד עמ' 151 שורה 7 לפרוטוקול). מובן שעיקול בודד זה אינו שקול להסתבכות בחובות. מעבר לכך הופנו למר לוינסון שאלות שונות בחקירתו הנגדית בניסיון לבסס תשתית כלשהי לאמיתות הפרסום, ובלא הצלחה (ראו, עמ' 151 ואילך לפרוטוקול).

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 29483-05-18 רהב נ' לוינסון

88. עמדנו לעיל על כך שמר רהב ניסח את הציוץ על דרך ה"שמועה", "לכאורה" וניסחו כשאלה. כאמור, אין בכך כדי להוות הכשר לתוכן הציוץ כפי שפורסם והוא מהווה לשון הרע. בדומה, הדבר גם אינו מקנה הגנה מפני האחריות. כאמור, האמת בפרסום נמדדת בהשוואה להבנת הקורא הסביר את הפרסום. הקורא הסביר מבין התנסחות על דרך השמועה, השאלה או באופן לכאורי ככזו שניצב מאחוריה לכל הפחות חשד המבוסס על תשתית סבירה. על כן, היה על מר רהב לכל הפחות להוכיח שקיים בסיס לחשד שעורר בפני מעסיקו של מר לוינסון, ואף זאת הוא לא עשה. כלומר, לכל הפחות היה על מר רהב להוכיח שנכונה טענתו בדבר "שמועה" בעניין או שנכונה טענתו בדבר חשד "לכאורה" – וגם בנטל זה לא עמד.

89. למר רהב גם לא עומדת הגנת תום הלב. יצוין כי מר רהב טען להגנה זו בסיכומיו ובכתב הגנתו באופן כוללני למדי, ועל כן האמור להלן נאמר מעבר לנדרש ולמען הזהירות. קיימת חזקה שמר רהב פעל בחוסר תום לב, שכן "הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא" (סעיף 16(ב)(2) לחוק איסור לשון הרע). מחומר הראיות שלפני עולה שהפרסום אינו אמת (וכך יש לקבוע לצרכי חזקה זו מבלי תלות בשאלה על מי הנטל לעשות כן). בנוסף, מר רהב לא נקט אמצעים סבירים לוודא את הבסיס לחשדות שהעלה בפני מעסיקו של מר לוינסון ולעיני כל. בכלל זאת, לפי עדותו של מר לוינסון, שלא נסתרה, מר רהב לא פנה אליו טרם הפרסום לקבלת עמדתו או גרסתו (עמ' 112 שורות 13-14 לפרוטוקול).

90. מר רהב תיאר בעדותו את השתלשלות העניינים שהובילה לציוצים שפרסם ביום 19.1.2018. לפי עדותו, הוא נכח בלוויה. עם סיום הלוויה, ניגש אליו, "אחד האנשים החשובים במדינה מעיתון ידיעות אחרונות", שהוא לעמדתו של מר רהב "אוטוריטה", וסיפר לו על פרשיה שבה מעורב מר לוינסון (עמ' 166 שורה 30 ואילך לפרוטוקול). אותה פרשיה שסופרה למר רהב גם כללה מידע שלפיו מר לוינסון היה שרוי במצוקה. אז מר רהב נכנס לרכבו, ופרסם את סדרת הציוצים. מאז ששוחח מר רהב עם אותו מקור ועד שהחל בסדרת הציוצים חלפו לדבריו 4 דקות. עם תחילת סדרת הציוצים קיבל מר רהב שיחות טלפון מאנשים שסיפרו לו דברים נוספים על מר לוינסון, לרבות "עורך דין מהבכירים במדינה" (עמ' 171 שורה 22 ואילך לפרוטוקול). מר רהב העיד כי סמך על אלו שנתנו לו את המידע בעניין, שכן מדובר באנשים בעלי שיעור קומה וחשובים שכולם מייחסים להם אמון רב (עמ' 201 שורות 11-20 לפרוטוקול). מר רהב לא חשף את זהותם של מי מהאנשים שמסרו לו מידע כזה או אחר על מר לוינסון, לגרסתו, וממילא איש מהם לא בא למסור עדות. יוער שמר רהב נשאל בשאלון שנשלח אליו כחלק מההליכים המקדמיים ממי שמע על הטענה שמר לוינסון הסתבך בחובות, והשיב שקיבל בעניין "הודעה אנונימית" (שאלה מס' 23, מוצג מ/2). כמוכן שאין בטענה להסתמכות על מקורות עלומים כדי לעמוד בנטל המוטל על מר רהב לשכנע באמיתות הפרסום או כי נקט אמצעים סבירים להיווכח באמיתותו.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 29483-05-18 רהב נ' לוינסון

91. זה המקום לייחד מספר מילים לעדה שביקש מר רהב לזמן לעדות, גב' פ', ובקשתו נדחתה. בכתב ההגנה שכנגד טען מר רהב כי מלבד הפרסומים שעשה לגבי מר לוינסון ושנכללו בתביעה שכנגד, הוא גם עשה פרסומים נוספים לגביו, שכללו בין היתר טענות לשוחד. מר רהב טען (סעיפים 15-17 לכתב ההגנה שכנגד):

15. ואכן, במסגרת המשכו של הדיון הציבורי שהתעורר העלה מר רהב שאלות ושאלות בלבד (להבדיל מקביעת עובדות) במסגרתן התבקש מי שמשמש כמו"ל ומעסיקו של מר לוינסון לבחון את אופיו והתנהגותו בעבר. בין היתר הועלו כלפיו טענות שהובאו לידיעתו של מר רהב על מעשים שעשה מר לוינסון, לרבות – **טענות בדבר סחיטה כספית; טענות למתן שוחד....**

16. אלא מאי? שבאופן תמוה מר לוינסון בחר **שלא לתבוע** את מר רהב בגין פרסומים אלו. **במקום זאת**, הוא בחר להתמקד בתביעתו בפרסומים שוליים במסגרתם ביקש מר רהב לערוך בירור (להבדיל מהצגת עובדות) באם אדון לוינסון הסתבך בחובות... ו/או באם היה מעורב בעברו במקרה אלימות... **הא ותו לא.**

17. ברי, כי עצם העובדה שמר לוינסון בחר לתלות את תביעתו בפרסומים שוליים **ולא לתבוע** בגין הפרסומים בה[ם] נזכרים מעשים חמורים בהרבה (כאמור שאלות ולא עובדות) מדברת בעד עצמה ואומרת דרשני. מכל מקום, יובהר כי הנתבע שכנגד עומד על זכותו להוכיח את אמיתות הפרסומים כולם בין אם התובע בחר לתבוע בגינם ובין אם לאו" [חלק מההדגשות הוספו וחלק לא, א.ו.].

כלומר, מדברים אלו עולה היטב, שמר רהב מסכים לכך שהתביעה שכנגד אינה עוסקת בפרסומים שונים שעשה לגבי מר לוינסון, ובכלל זאת, הפרסום שעסק ב"טענות למתן שוחד".

במסגרת ההליכים המקדמיים שלח מר רהב למר לוינסון שאלון, וכפי שנכתב בבקשה שהוגשה בנושא לגבי חלק מהשאלות, "בשאלות אלו נשאל הנתבע/תובע שכנגד על אלמנטים שונים הנוגעים לפרשת [גב' פ'] וניסיונה (אשר פורסם באופן נרחב בעיתונות) לשחד את הנתבע/תובע שכנגד" (סעיף 13 לבקשה מיום 16.1.2019). אציין כי באותה בקשה נכללו דרישות גילוי גם לגבי אדם נוסף (גב' ע', לגביה ייחס מר רהב למר לוינסון פרשיה נוספת). מר לוינסון השיב לבקשה זו באומרו שאין להיעתר לה, שכן מדובר בנושאים החורגים ממסגרת התביעה שכנגד, כפי שגם הודה מר רהב בכתב ההגנה שכנגד (תשובה מיום 30.1.2019). בתגובה לתשובה חזר מר רהב על כך שמר לוינסון בחר שלא לתבוע בתביעה שכנגד בגין חלק מהפרסומים שעשה מר רהב, ובכלל זאת הטענות למתן שוחד (סעיפים 8-9 לתגובה לתשובה מיום 6.2.2019). גם בקדם המשפט טען מר רהב, כי מעבר לפרסומים בכתב התביעה שכנגד, הוא פרסם דברים נוספים לגבי מר לוינסון, "ומשום מה אין תביעה לגבי זה" (עמ' 4 שורות 15-16 לפרוטוקול מיום 11.2.2019). מר רהב אמר בקדם המשפט, "העליתי 10 ציורים והנתבע תובע אותי רק על 3. איפה כל השאר?" (עמ' 7 שורה 14 לפרוטוקול זה; וכן בשורה 28). ביום 19.2.2019 ניתנה הכרעה בבקשתו של מר רהב להשלמת ההליכים המקדמיים, ונאמר בה כי אין מקום לפרוץ את מסגרת הדיון לעבר נושאים שאינם נדרשים להכרעה במחלוקות בין הצדדים, וזאת על מנת לשמור על מסגרת דיון עניינית (סעיף 3 להחלטה). בשים לב לכך, נדחו הדרישות המקדמיות שעסקו בגב' פ' וגב' ע'.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

כפי שכבר צוין, העדויות בתביעה נשמעו בעל-פה. נקבע שעל כל בעל דין להגיש רשימה של עדיו, וכן לפרט בקצרה את הרלוונטיות שלהם לגדרי המחלוקת ובמידת האפשר להביא את תמצית עדותם (החלטה מיום 3.4.2019). ביום 1.7.2019 הגיש מר רהב רשימה של עדיו, ובין אלו נמנתה גב' פ', וכך תוארה תמצית עדותה: "בשנת 2006 פורסם כי [גב' פ'] ניסתה לכאורה לשחד את הנתבע/תובע שכנגד. [גב' פ'] תעיד לגבי פרשה זו והנסיבות בגינן ניסתה לכאורה לתת כספים לנתבע/תובע שכנגד". כלומר, תיאור תמצית העדות מלמד שזו כוונה לעסוק בפרסום שעשה מר רהב אשר גם לשיטתו לא נכלל בתביעה שכנגד. יצוין שמר רהב גם הגיש בקשה לזימון עדים, שבה טען לגבי אותה עדה כי עדותה "נוגעת לפרשה בינה לבין הנתבע משנת 2006, כאשר פורסם כי [גב' פ'] ניסתה לכאורה לשחד את הנתבע/תובע שכנגד", ובקצרה הוסיף מר רהב כי עדותה חיונית להגנתו של מר רהב, "בשימת דגש על טענותיו לגבי שמועות שהגיעו לאוזניו כי הנתבע/תובע שכנגד הסתבך בחובות ועל כן פועל ממניעים פסולים וביקש לבדוק זאת" (סעיף 2 לבקשה מיום 1.7.2019). מר לוינסון התנגד לבקשה (תשובה מיום 10.7.2019).

בהחלטה מיום 20.8.2019 נדחתה הבקשה לזימונה של גב' פ' לעדות. זאת שכן הטענה לפרשיית שוחד משנת 2006 אינה נושא שהפרסומים מושא התובענה עוסקים בו. כן נאמר באותה החלטה שהקישור שנעשה בין הטענה לפרשיית השוחד הנתענת לבין הטענה בדבר הסתבכות בחובות הובא באופן עמום ולא בהיר. ודוק, כאמור, בתמצית העדות שהובאה ברשימת העדים מטעם מר רהב, לא נאמר דבר לגבי ידיעה של עדה זו על הסתבכות מר לוינסון בחובות או קשר אחר שלה לנושא. אוסיף, כי גם במבט בדיעבד על ההליך ולאחר ניהול ההוכחות נראה שנכון היה למקד את בעלי הדין לדון בפלוגתאות הנדרשות בלבד, שכן אילו ניתן היה לבעלי הדין היתר לדון במכלול הנושאים שרצו להעלות, ההליך היה חורג מאוד ממסגרתו.

אולם, בחקירתו הנגדית של מר רהב הזכיר הוא מספר פעמים את אי-זימונה של גב' פ' לעדות, וניסה לקשור בין עניין זה לבין רצונו להוכיח את אמיתות הפרסום המייחס למר לוינסון הסתבכות בחובות (עיינו, עמ' 168 שורה 13 עד עמ' 170 שורה 10, עמ' 171 שורות 22-23, עמ' 195 שורות 20-25, עמ' 199 שורות 23-29 לפרוטוקול מיום 20.11.2019). לא ניתן לחמוק מן הרושם, כי מדובר היה במעין טקטיקה בהעדר ראיות, ניסיון להיאחז באי-זימונה של העדה כתירוץ להעדר תשתית ראייתית להוכחת אמיתות הפרסום. כזכור, בתמצית עדותה של גב' פ' לא נאמר שזו תשפוך אור על הסתבכות מר לוינסון בחובות. עוד אדגיש, כי בסיכומיו לא טען מר רהב כי גב' פ' היא זו שאמורה הייתה לבסס את התשתית העובדתית להוכחת אמיתות פרסום זה.

ב(2)(III) הסעד

92. לא מצאתי מקום לקבוע כי הפרסום נעשה בכוונה לפגוע במר לוינסון באופן המביא לפסיקת כפל פיצוי (סעיף 7א(ג) לחוק איסור לשון הרע). הגם שהרקע לפרסום היה פרסומי

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

הקודמים של מר לוינסון ובירוריו בקשר להקצאת החניות למר רהב כקונסול הכבוד של איי מרשל, ועל אף היחסים שבין הצדדים שנראה שאינם טובים, אין לומר שהפרסום נעשה בכוונה לפגוע במר לוינסון. התרשמותי היא שהפרסום נעשה לשם הבאת נושא מסוים לידיעת הציבור ומעסיקו של מר לוינסון, שכן מר רהב סבר שראוי שנושא זה יהיה גלוי לאור עמדתו על התכונות המצופות מעיתונאי.

93. עמדנו לעיל על השיקולים הנלקחים בחשבון בקביעת גובה הפיצוי. שיקול מרכזי לחומרה הוא היות הפרסום ממוען למעסיקו של מר לוינסון. יש בכך כדי להעצים את חומרתו של הפרסום. זאת על אף הטענה שמר לוינסון לא נפגע בפועל במקום עבודתו כתוצאה מהפרסום. תוכן הפרסום, בשילוב עם היותו מופנה באופן ישיר למעסיקו של מר לוינסון, הופך פרסום זה לחמור יותר מזה מושא התביעה הראשית.

94. כן יש לציין כנסיבה מחמירה את תפוצת הפרסום לעיני כל ובשים לב למספר עוקביו של מר רהב בטוויטר. מר רהב העיד שיש לו כ-24 אלף עוקבים (עמ' 203 שורות 4-7 לפרוטוקול).

95. עם זאת, מצאתי שיש למתן את שיעור הפיצוי שייקבע. זאת לאור העובדה שבזמן אמת, ולמשך זמן רב לאחר מכן, לא העלה מר לוינסון כל טענה שהיא כלפי מר רהב בנוגע לאותו ציוץ, ואף לא פנה אליו להסרתו. הדבר מלמד שבזמן אמת ולמשך זמן לא מועט, לא סבר מר לוינסון שהפגיעה בו היא כה משמעותית.

96. משכך, בשוקלי את מכלול השיקולים, מצאתי שיש להעמיד את גובה הפיצוי על סך 27,500 ש"ח.

97. לא מצאתי מקום להורות על הסרת הציוץ, הן לאור הזמן שחלף מאז פרסומו, הן מאחר שהדבר נטול נפקות ממשית לאור שיתופו ברבים מאז שפורסם. בדומה לתביעה הראשית, די במתן פסק-דין זה כדי להוות את התיקון הנדרש.

ב(2)(IV) הוצאות משפט

98. מאחר שהתביעה שכנגד עוסקת במספר פרסומים המהווים עילות נפרדות אשר ההידרשות אליהן והוכחתן היו שונות, מצאתי לנכון להתייחס בנפרד להוצאות המשפט בגין הציוץ הראשון.

99. בשים לב לפיצוי שנפסק, והפער בינו לבין הסעד שנתבע, מר רהב יישא בשכר-טרחת באי-כוחו של מר לוינסון בסך 5,000 ש"ח. לאור הפער בין הסכום שנתבע לבין הסכום שנפסק, לא ייפסקו הוצאות משפט נוספות ובכלל זאת לגבי אגרת בית המשפט.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 29483-05-18 רהב נ' לוינסון

ב(3) הציוצים השני והשלישי: ייחוס השתתפות באירוע אליס למר לוינסון

100. מאחר שהציוצים השני והשלישי בתביעה שכנגד פורסמו כחלק מאותו שרשור בטוויטר ובסמיכות זמנים יחסית, ההתייחסות אליהם תעשה במאוחד.

ב(3)(I) היות הפרסומים בגדר לשון הרע

101. הציוץ השני מהווה לשון הרע. זאת שכן מיוחסת בו למר לוינסון השתתפות באירוע אליס במערכת עיתון הארץ. ציוץ זה פורסם בקשר ובהמשך לציוץ קודם שבו נרשם שמר לוינסון לא נשאל בראיון עמו על "ההתפרצות האלימה שלו בשנת 2008 במערכת מול הגברת ש'". יש בציוץ זה כדי להשפיל את מר לוינסון בעיני הבריות ולבוזותו שכן הוא מצטייר בו כאדם אליס.

102. אשר לציוץ השלישי, גם הוא מהווה לשון הרע. בפרסום זה מיוחסות למר לוינסון "פרשות", ומילה זו הובאה תחילה בלשון רבים והיא כשלעצמה עמומה למדי, אולם לאחר מכן יש בפרסום התמקדות ב"הפרשה מ-2008". כאמור, ציוץ זה פורסם כחלק משרשור בטוויטר, והוא מתקשר לציוץ קודם שבו נטען להשתתפות מר לוינסון בהתפרצות אלימה במערכת עיתון הארץ בשנת 2008 כלפי גב' ש'. במובן זה, גם הציוץ השלישי מהווה לשון הרע בשל ייחוס השתתפות בהתפרצות אלימה למר לוינסון – וניתן לראות כי בכך הוא חוזר במובן מה על האמור בציוץ השני.

103. לגבי שני הציוצים, השני והשלישי, נעשתה בהם השוואה לפרשיות אחרות העוסקות באחרים. בציוץ השני נעשתה השוואה לפרשיה אחרת במערכת עיתון הארץ בציוץ השלישי נעשתה השוואה לוודי אלן (מובהר היטב שאינני מביע עמדה כלשהי לגבי פרשיות אלו העוסקות באנשים שאינם חלק מהליך זה). אינני סבור שבהשוואות אלו מבין הקורא הסביר את משמעות הדברים ככאלו שמייחסים למר לוינסון את אותם החשדות שהתעוררו בפרשיות האחרות. לטעמי המשמעות של הציוצים אינה השוואה בין החשדות שבכל פרשיה ופרשיה, כי אם לגבי דרך הטיפול בכל פרשיה. המשמעות של הציוצים בעיני הקורא הסביר היא, כי מר רהב מלין על כך שבעוד במערכת עיתון הארץ ננקטו צעדים דרסטיים בפרשיה אחרת ("הלכו רחוק"), ובעוד שבארצות-הברית ניתנה לפרשיית וודי אלן משמעות גדולה, לא כך הוא לגבי מר לוינסון. כך גם בשל העובדה שציוצים אלו נעשו בתגובה לציוץ קודם של מר רהב שבו יוחסה למר לוינסון השתתפות בהתפרצות אלימה. הגולש הסביר בטוויטר רואה את הציוצים בהקשרם כחלק מאותו השרשור, וכך גם הדבר נראה באופן גרפי (עיינו, מוצג 13 לתיק המוצגים של מר לוינסון, שם ניתן להתרשם שהציוצים השני והשלישי מופיעים בסמיכות לציוץ הקודם שבו יוחסה למר לוינסון התפרצות אלימה). משכך נראה שהקורא הסביר בטוויטר מבין ציוצים אלו כמתקשרים לזה הקודם, ולא ככאלו שמייחסים למר לוינסון את אותם החשדות בפרשיות האחרות שהוזכרו בציוצים אלו. בכלל זאת, אינני סבור שהגולש הסביר מקנה לשני ציוצים אלו משמעות של ייחוס מעשים פסולים בעלי אופי מיני למר לוינסון.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 29483-05-18 רהב נ' לוינסון

104. לאורך ההליך מר רהב לא היה עקבי לגבי השאלה, האם בפרסומים שעשה הוא ייחס למר לוינסון אלימות פיזית או אחרת, למשל אלימות מילולית או כזו שכמעט הגיעה לכדי אלימות פיזית. לעתים טען מר רהב שכוונתו הייתה לקיומה של אלימות פיזית מצד מר לוינסון (ראו, למשל, סעיף 1 לבקשה לזימון עדים מטעם מר רהב מיום 1.7.2019, שם דובר על תקיפה "פיזית"; בעמ' 7 שורה שלישית בכתב ההגנה שכנגד נרשם שמר לוינסון "תקף... באלימות" את גב' ש'). לעומת זאת, בעדותו העיד מר רהב שאלימות היא לא דווקא פיזית (עמ' 211 שורה 18 עד עמ' 213 שורה 20 לפרוטוקול). מר לוינסון הדגיש בסיכומיו שמר רהב טען כי הפרסומים עסקו באלימות פיזית (שכן כפי שנראה בהמשך, אלימות פיזית לא הוכחה).

בנסיבות העניין, האופן שבו התייחס מר רהב למשמעות הפרסומים שעשה אינו בעל נפקות מהותית. זאת שכן בבחינת משמעות הפרסום, "השאלה איננה אפוא מה הכוונה שמאחורי הפרסום, אלא מהו 'המסר' עימו היא מותירה את הצופה"; עניין עזור, פסקה 20). על כן, העובדה שבאחת מבקשותיו כינה מר רהב את האלימות שיוחסה למר לוינסון כ"פיזית", והעובדה שבכתב ההגנה שכנגד טען שמר לוינסון "תקף... באלימות", אינן אלו שעל-פיהן תבחן משמעות הפרסומים. משמעות הפרסום נמדדת בעיניו של הקורא הסביר. הגולש הסביר בטוויטר רואה את הציוצים הנדונים כחלק משרשור, והם הוצגו בטוויטר בסמיכות לציוץ קודם. בציוץ הקודם בשרשור יוחסה למר לוינסון "התפרצות אלימה". זו היא לדעתי המשמעות שמייחס הגולש הסביר בטוויטר לציוצים אלו. משכך, כשנבחן בהמשך את אמיתות הפרסומים, נשאל האם הראיות שהוצגו עולות לכדי השתתפות מר לוינסון ב"התפרצות אלימה".

105. גם בציוצים אלו עשה מר רהב שימוש במילים "שמועה" או "לכאורה". עמדנו על הדברים לעיל, ונחזור על כך בקצרה. אין בשימוש במילים אלו כדי לפטור מאחריות, ואלו אינן יכולות להוות כסות לתוכן מכפיש. יצוין שבציוץ השני ההתנסחות הייתה על דרך קביעת העובדה ("כאן היתה אלימות במערכת @!!!"), ולאחר מכן הסתייגות קלה תוך ציון המילה "שמועה". ודאי שאין בדרך התנסחות שכזו כדי להוציא את הפרסומים מגדר היותם לשון הרע.

ב(3)(II) הגנות

106. ההגנה המרכזית העומדת על הפרק היא אמת הפרסום.

107. מר לוינסון הכחיש את הטענה להשתתפותו באירוע אלים במערכת עיתון הארץ (עמ' 114 שורות 10-12 לפרוטוקול). מר לוינסון העיד כי הוא עבד בעיתון הארץ יחד עם גב' ש'. לפי עדותו, היחסים ביניהם היו חבריים, והוא הוסיף כי "היה בנינו גם ויכוחים והיו בנינו גם ריבים לא משהו חריג יוצא דופן..." (עמ' 155 שורות 28-29 לפרוטוקול). מר לוינסון נשאל האם היה בינו לבין גב' ש' עימות שהתקרב לכדי אלימות, צעקות או מריבות, ומר לוינסון השיב שאינו זוכר (עמ' 155 שורות 31-33 לפרוטוקול).

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

108. מטעם מר רהב העיד מר אבירם אלעד, אשר לפי עדותו עבד במערכת עיתון הארץ בשנים 2008-2011. מר אלעד היה ממונה על מר לוינסון. באותה עת עבדה בעיתון גם גב' ש'. וכך תיאר מר אלעד התרחשות בין השניים שהיה עד לה (עמ' 13 שורות 9-34 לפרוטוקול מיום 28.11.2019; ההפניות לעדותו של מר אלעד הן כולן לדיון מיום זה):

"הייתה תקרית אחת שזכורה לי, לא יודע לומר באיזה שנה. מתישהו בין 2008 ל-2011. התקרית הייתה עימות בין שניהם על רקע מקצועי במהלך יום העבודה. חיים התרגז על איזשהו נושא שאני לא יודע מה בהקשר המקצועי והרוחות התלהטו, היו חילופי צעקות בין שני הצדדים, באיזשהו שלב חששתי שזה יגיע למשהו יותר אלים וחצצתי בין שניהם והתקרית הסתיימה. לשאלת בית המשפט כמה זמן נמשכה התקרית, דקה שתיים. לשאלת בית המשפט למה חששתי שזה יגיע למשהו יותר אלים, כי הייתה אווירה אלימה באירוע. לשאלת בית המשפט במה התבטאה האווירה, היא התבטאה בתנועות ידיים, הרמת קול, התקרבות פיזית. חשוב לי להדגיש שלא היה מגע פיזי בין חיים לגב' ש'. לשאלת בית המשפט מצד מי היו תנועות הידיים, הרמות הקול וההתקרבות הפיזית, הצעקות היו משני הצדדים ומצד חיים היה ניסיון להתקרב.

...
הייתה אווירה אלימה וחשתי שצריך להתערב כדי למנוע הסלמה, כלומר מגע פיזי".

מר אלעד העיד שוויכוחים שונים בין העובדים היו שכיחים במערכת העיתון, לרבות הרמות קול, וזאת בשם לב לכך שלעתים כלי תקשורת הוא מקום עבודה לחוץ (עמ' 15-16 לפרוטוקול). מר אלעד הבהיר שבאירוע שתואר על-ידיו לא היה מגע פיזי בין מר לוינסון לבין גב' ש' (עמ' 19 שורות 16-18 לפרוטוקול). כן השיב מר אלעד כדלקמן (עמ' 19 שורות 16-21 לפרוטוקול):

אמרת שיש לפעמים במערכת הארץ אווירה לחוצה והרמות קול, כמה האירוע הזה היה אירוע שגרתי או חריג בנוף?	ש.ב.מ
זה היה אירוע חריג. הייתה סביבו אווירה אלימה שלא מאפיינת ויכוחים רגילים.	ת.
אתה אומר שהייתה אווירה אלימה שלא מאפיינת, הרי אמרת קודם שאף אחד לא איים על מישהו, במקרה הזה אתה שמעת איומים על תקיפות פיזיות?	ש.
הרגשתי שאני צריך להפריד כדי שלא תהיה תקיפה פיזית. לא שמעתי איום לתקיפה פיזית".	ת.

מר אלעד העיד שדיווח על האירוע לממונה עליו, מר אבי זילברברג (עמ' 18 לפרוטוקול).

אציין כי מר אלעד העיד שבינו לבין מר רהב יש היכרות על בסיס מקצועי, שכן בעבודתו כעורך בכלי תקשורת הוא עבד מול גורמים שונים בתחום יחסי הציבור, והוסיף שבשנה או שנתיים האחרונות בינו לבין מר רהב יש קשר מועט מאוד (עמ' 12 לפרוטוקול). בחקירתו הנגדית הוסיף מר אלעד שכיום הוא עובד בחברה שבבעלות קרן מסוימת, אשר מר רהב הוא איש יחסי הציבור שלה (עמ' 14 שורה 27 עד עמ' 15 שורה 1 לפרוטוקול).

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

עדותו של מר אלעד הותירה בי רושם מהימן. זאת על אף הקשר המקצועי שקיים כיום בין מקום עבודתו לבין מר רהב.

109. לאחר עדות זו הודיע מר לוינסון שברצונו להביא ראיות סותרות, שהן עדות נוספת שלו עצמו, וכן עדותו של מר אבי זילברברג, שהיה ממונה על מר אלעד בעת הרלוונטית ושומר אלעד העיד שהאירוע דווח לו. מר זילברברג היה בעת הרלוונטית עורך החדשות בעיתון הארץ. מר אלעד היה סגנו (עמ' 25-26 לפרוטוקול מיום 29.7.2020; ההפניות לעדותו של מר זילברברג הן לפרוטוקול מיום זה). לפי עדותו של מר זילברברג, מערכת העיתון היא מקום שבו מתקבלות מאות החלטות ביום, וככזה מדובר ב"סיר לחץ אחד גדול", ו"מקום רותח שמזמין חיכוכים ומזמין ויכוחים" (עמ' 26 שורות 25-28 לפרוטוקול). מר זילברברג נשאל האם דווח לו על אירוע שהתרחש בין מר לוינסון לבין גב' ש' שבו היה צורך למנוע מגע פיזי בין השניים, או על אירוע של כמעט תקיפה פיזית בין השניים, והשיב לכך בשלילה (עמ' 27 ואילך לפרוטוקול; עמ' 38 שורה 11 לפרוטוקול). מר זילברברג הוסיף שאילו היה מתרחש אירוע שכזה, היה יודע עליו "בוודאות" (עמ' 27 ואילך לפרוטוקול). עם זאת, מר זילברברג העיד שהיו מקרים שבהם דווח לו על כך שמר לוינסון התנהל בצורה "לא מנומסת", או "בבוטות", אולם לא ספציפית כלפי גב' ש' (עמ' 29 שורות 22-27 לפרוטוקול). מר זילברברג העיד שאילו היה מדווח לו על אירוע כזה, הדבר היה זוכה להתייחסות של מערכת העיתון (עמ' 38 שורות 32-36 לפרוטוקול). עוד הוסיף מר זילברברג כי בתקופה הרלוונטית מקום העבודה היה ב"אופן ספייס", כך שניתן להניח שאירוע שכזה, אילו התרחש, היה זוכה ליותר עדים (עמ' 38 שורה 11 ואילך לפרוטוקול).

מר לוינסון שב לדוכן העדים על מנת להזים את עדותו של מר אלעד. לפי עדותו, הוא עבד עם גב' ש' באותו החדר. לעמדתו, יכול להיות שצעק על גב' ש', ולא פעם אחת אלא מספר פעמים, וזאת כפי שצעק על מר אלעד ומר אלעד צעק עליו חזרה (עמ' 47 לפרוטוקול מיום 29.7.2020). לעמדתו, הוא אינו זוכר אירוע בינו לבין גב' ש' שכלל ויכוח, צעקות או התלהטות רוחות, ושבו מר אלעד התערב או חצץ בין השניים (עמ' 47 שורות 16-29 לפרוטוקול).

110. לאחר שבחנתי את מכלול העדויות והתרשמתי באופן בלתי אמצעי מהעדים, מצאתי שעלה בידי מר רהב להוכיח שמר לוינסון השתתף בהתרחשות שניתן לכנותה "התפרצות אלימה", שזו כאמור המשמעות שמייחס הגולש הסביר בטוויטר לציוצים בשים לב להיותם חלק משרשור ותגובה לציוץ קודם. כפי שצוין, עדותו של מר אלעד הותירה בי רושם אמין. על כן, מצאתי שיש לאמץ את גרסתו. זאת הגם שמר זילברברג לא אישר בעדותו שדווח לו על אירוע שכזה. העדות של מר אלעד היא עדות ישירה על האירוע שתיאר, לעומת עדותו של מר זילברברג שהיא עקיפה ועוסקת בדיווח על האירוע. למען הזהירות, יש לראות זאת כנימוקים לעניין סעיף 54 לפקודת הראיות [נוסח חדש] בדבר הכרעה על פי עדות יחידה במשפט אזרחי. עוד אוסיף כי הדרכתני עצמי במידת ההוכחה

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

הנדרשת בהשוואה למידת החומרה של הדברים שיוחסו בפרסום (עיינו, ע"א 670/79 הוצאת עתון הארץ בע"מ נ' מזרחי, פ"ד מא(2) 169, 186-187 (1987)).

התיאור שהביא מר אלעד בדבר "תקרית", "עימות" שהביא אותו לחצוץ בין השניים, כשלדבריו "הייתה אווירה אלימה באירוע", והיה זה אירוע "חריג" שאינו מאפיין ויכוחים רגילים במערכת העיתון – עולה לכדי השתתפות ב"התפרצות אלימה". זאת על אף העדר אלימות פיזית.

111. אחד הנושאים שהועלה על-ידי שני הצדדים הוא אי-הבאתה לעדות של גב' ש'. מר לוינסון נשאל מדוע גב' ש' לא זומנה למסור עדות, והשיב כי שוחח עמה מספר פעמים בעניין והיה מעוניין שתבוא להעיד, אולם היא מסרה לו שהיא מעדיפה שלא לבוא למסור עדות, ועוד גרס מר לוינסון שגב' ש' מסרה שבמידת הצורך תבוא להעיד ושעדותה לא תועיל למר רהב (עמ' 156 שורות 15-21 לפרוטוקול מיום 20.11.2019). מר לוינסון הוסיף בבקשתו להביא ראיות סותרות, כי פנה לגב' ש' על מנת שתבוא להעיד, וזו השיבה שהיא חוששת להעיד נגד מר רהב (בקשה מיום 19.12.2019). בעדותו הנוספת העיד מר לוינסון כי שוחח עם גב' ש' עשרות פעמים על העניין, ושעמדתה היא שהאירוע המדובר לא אירע ושלא הייתה אלימות בין השניים (עמ' 50 שורות 5-10 לפרוטוקול מיום 29.7.2020).

אציין כי לפי הנטען גב' ש' פרסמה ביום 30.1.2018 ציוץ בטוויטר המגיב לאחד מציוציו של מר רהב שבו נאמר שהיה אירוע אלים כלפיה, וכתבה: "לכל המתעניינים, מצטערת לבאס, לוינסון ואני חברים ממש טובים. כותרת חלופית: כך שורבבתי לפרשת החניה" (מוצג 50 לתיק המוצגים של מר לוינסון). אולם גב' ש' לא באה למסור עדות, ותוכן הציוץ נותר כעדות שמיעה.

מר לוינסון טען כי אי-העדת גב' ש' נזקפת לחובת מר רהב, ומר רהב טען להיפך. ניתן לסבור כך או אחרת. הנטל לשכנע באמיתות הפרסום מוטל על כתפיו של מר רהב, כך שניתן לזקוף לחובתו את אי-העדתה של גב' ש'. מנגד, מן העדויות עולה שלמר לוינסון קשר עם גב' ש', השניים שוחחו על נושא העדתה וכן שוחחו עשרות פעמים על העניין, גב' ש' מסרה למר לוינסון שבמידת הצורך תבוא למסור עדות וכן מר לוינסון החזיק בעמדה שעדותה לא תסייע למר רהב. בשל כך גם ניתן לסבור שמצופה שמר לוינסון הוא שיביאה לעדות (למשל, במסגרת זכותו להביא ראיות סותרות), שכן לאור הקשר בין השניים הוא יכול היה לעשות כן בקלות רבה יותר ממר רהב ובייחוד כשמר לוינסון מסר שעדותה תועיל לו. כך או אחרת, מצאתי שמר רהב עמד בנטל המוטל עליו על-ידי העדתו של מר אלעד, שהעיד על התרחשות שהיה עד ישיר לה. משכך, גם בלעדי העדת גב' ש', וגם אם אניח שהוא זה שהיה צריך לזמנה, דעתי היא שמר רהב עמד בנטל לשכנע באמיתות הפרסום באמצעות עדותו של מר אלעד.

112. אשר לתנאי השני לשם תחולת ההגנה והוא העניין הציבורי בפרסום, מצאתי שזה מתקיים. בדומה למר רהב, גם מר לוינסון הוא דמות ציבורית, ולפרסום האירוע חשיבות ציבורית. בנוסף,

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-05-29483 רהב נ' לוינסון

כפי שצוין לגבי התביעה הראשית, והדברים יפים גם לגבי התביעה שכנגד, שני הצדדים פעילים מאוד בטוויטר. מר לוינסון עצמו רואה את הטוויטר כבמה לפרסום נושאים מגוונים בפומבי, לרבות האופן שבו מחנה מר רהב את רכבו. משכך, לא ניתן לקבל טענה שלפיה כאשר הציוץ מופנה כלפיו, אין עניין ציבורי בפרסום או שהיה על מר רהב לבצע את הפרסום באופן פרטי יותר ולא באופן פומבי בטוויטר.

113. מן האמור עולה שלגבי הציוצים השני והשלישי קיימת למר רהב הגנת אמת הפרסום. משכך, דין התביעה שכנגד ככל שהיא עוסקת בציוצים השני והשלישי להידחות.

ב(3)(III) הוצאות משפט

114. משנדחתה התביעה שכנגד לגבי הציוצים השני והשלישי, על מר לוינסון לשלם למר רהב הוצאות משפט. יש לקחת בחשבון שמר לוינסון תבע פיצויים בגין כל אחד מציוצים אלו בנפרד. הפיצוי שנתבע בגין שני ציוצים אלו עמד על 280,000 ש"ח ככל שאלו נעשו בכוונה לפגוע, ו-140,000 ש"ח אם אין כוונה שכזו (לפני הפחתת סכום התביעה שכנגד לצרכי אגרה). שיעור הפיצויים הכפול שנתבע בגין ציוצים אלו משליך על הוצאות המשפט.

115. כן יש לקחת בחשבון שבקשר לציוצים אלו התקיימה ישיבת הוכחות נוספת שבה מר לוינסון הביא ראיות סותרות – וגם בכך יש כדי להגדיל את שיעור ההוצאות.

116. בהינתן כל אלו, מר לוינסון יישא בשכר-טרחת באי-כוחו של מר רהב בסך 10,000 ש"ח.

ג. סוף דבר

117. אשר על כן :

(א) התביעה הראשית מתקבלת בחלקה, במובן זה שמר לוינסון ישלם למר רהב פיצוי בסך 17,500 ש"ח. כן יישא מר לוינסון בשכר-טרחת באי-כוחו של מר רהב בסך 5,000 ש"ח.

(ב) התביעה שכנגד ככל שהיא מתייחסת לציוץ הראשון מתקבלת בחלקה, במובן זה שמר רהב ישלם למר לוינסון פיצוי בסך 27,500 ש"ח. כן יישא מר רהב בשכר-טרחת באי-כוחו של מר לוינסון בסך 5,000 ש"ח.

(ג) התביעה שכנגד ככל שהיא מתייחסת לציוצים השני והשלישי נדחית. בקשר לאלו, מר לוינסון יישא בשכר-טרחת באי-כוחו של מר רהב בסך 10,000 ש"ח.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 29483-05-18 רהב נ' לוינסון

118. התוצאה היא שהחייבים של בעלי הדין האחד כלפי משנהו מתקזזים.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, ט"ו סיוון תשפ"א, 26 מאי 2021, בהעדר הצדדים.

אמיר ויצנבליט, שופט